…Ы ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

46-дахи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

№ 209 (11807)
1968 оной
сентябрин 5,
четверг

сэн 2 мүнгэн

…С-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

СЭЛМЭГ ҮДЭРНҮҮДЫЕ hАМБААШАЛАН ТАРЯАГАА ТҮРГЭН ХУРЯАЯ!

…портаж

ТАЛЫН БААТАРНУУД

…ын тала... Үргэн уужам … Эндэ хэдэн мянган гектар … дээрэ таряан далай долгилдаг.

…ын тала таряаша, малша … олон. Тэдэнэй нэгэн … «Путь Ленина» колхозой … тухай, тэдэнэй хэжэ … ажал тухай тобшохон хөөрэхилэе.

… колхозойхид hүүлшын 4— … соо нэгэтэшье гүрэндэ таруулаха түсэбөө дүүргэжэ …түй байhан юм. Үрэhэнэй …муутайhaa, газараа бира… алдүүрилдэг байhанhaa … алдэб олон шалтагаа… боложо жэл бүри бира… ургаса абтадаггүй байгаа. … иимэрхүү хүдэлмэри …үй, газартаа эзэн ёhoop … болоё, тээгдэлhээ гара… үнидэ ерээ»,— гэжэ … гэшүүд үнгэрэгшэ жэ… хуряалгын түлэг ябажа … хөөрэлдэжэ байгаа … Тиигээд тэдэнэй мүнөөдэ… ажалые хаража досоогоо …

…уть Ленина» колхозойхид … ургаса ургуулхын түлөө … оролдолго таргаа. Тэрэ …нь hайн үрэ дүнгүүдые асараа гэхэдэ алдуу болохогүй. Колхозой полинуудай гектар бүрихөө 15—18 центнер ороohон абтажа байна.

Колхозой правлениин түрүүлэгшэ Владимир Иосифович Федотовтой хөөрэлдэхэдэ:

— Энэ талада би түрүүшынхеэ ажаллажа байнаб. Хэшэгтэйл тала хаш. Энээндээ эзэн ёhoop хандаха, хүрьhыень үшөө баяжуулхал хэрэгтэй. Гектар бүрихөө дундa зэргээр 15 центнер ургаса хуряаха байхабди. Магад дээшэшье болохо,—гээд тэрэ омогорхоно.

Саашань Владимир Иосифович колхозойнгоо хүнүүдэй ажал. түсэб тухай тобшохоноор хэлэбэ.

Мүнөө жэлдэ энэ колхозойхид гүрэндэ таба мянган центнер ороoho тушааха түсэбтэй байhан юм. Энэ түсэбөө аймаг соогоо хэнhээшье түрүүн, үшөө августын 29-нэй үдэр дүүргээ. Түрүүшынгээ амжалтаар омогорхон колхозой таряашад—арга боломжоёо хаража үзөөд, түсэбhөө гадуур үшөө хоёр мянган центнер ороoho гүрэндөө бэлэглэхэ гэжэ шиидэбэ.

Полинууд дээгүүр трактор машинын хүнхинөөн замханагүй. Ехэ ороohоной түлөө тэмсэл үргэлжэлhөөр. Энэ тэмсэлдэ хэн олоной хүндэлэ хүртэнэб, эдэмнай ямар хүбүүд, басагад бэ?

Иван Васильевич Фефелов колхозой үнинэй механизаторнуудай нэгэн, тэбхэр арбан зургаан жэлдэ булад хүлэгые жолоодожо ябаhан хүн. Нэгэдэхи классай тракторист, дүршэл ехэтэй комбайнер, жолоошон, слесарь! Тэрэнэй туhалагша залуу хүбүүн Андрей Гороховский мүнөө жэлдэ жолоошоной курса дүүргэhэн. Энэ нүхэднай ехэ оролдосотойгоор, бүтээсэ ехэтэйгээр таряа хуряалгада хүдэлжэ ябанад. Хэдэхэн үдэрэй туршада хоёр мянгаад центнер таряа сохижо, колхоз соогоо түрүүлэн ябана.

Хоёрдохи hуурида Василий Черных гэгшын комсомол-залуушуулай агрегат ябадаг. Василий Гороховский гэгшэтээ нүхэр Черных халаан соогоо 300 центнер хүрэтэр таряа сохино. Зарим үдэрнүүдтэ хэнhээшье ехэ ажал хээд, олониие баясуулна.

Таряа хуряалга дээрэ автомашинын жолоошод Михаил Кобылкин, Лука Худяев, Василий Денисов гэгшэд шалгарна. Тэдэ оролдосо ехэтэйгээр, эсэхэ сусахаяа мэдэнгүйгөөр хүдэлдэг. Михаил Кобылкин Суултын таряа тушаадаг пунктда 2000 центнер ороoho абааша. Лука Худяев комбайнуудhaa ороoho шэрэнэ.

Ороoho сэбэрлэхэ хүдэлмэриие складые даагша Иван Фефелов хүтэлнэ. Тоог дээрэ түхэреэн сүүдхэ соо ажал ябуулагдана. Эндэ оролдосотой ажалаараа моторист Леонид Иванов, таряа сэбэрлэгшэд Елена Соловьева, Галина Добрынина, Нина Кобылкина, Мария Гороховская болон бусад шалгарна. Эдэнэр 7000 гаран центнер ороoho сэбэрлэhэн байна.

«Путь Ленина» колхозойхид таряа хуряалгын хүдэлмэриие мүнөө жэлдэ поточно-комплексно аргаар ябуулжа, яhала hайн амжалтануудые туйлана. Таряа хадалга, сэбэрлэлгэ, гүрэндэ тушаалга илангаяа hайнаар эмхидхэгдэнэ. Тэрэнэй хажуугаар тусхай звено эмхидхэгдээд, поли дээрэhээ hолоомо хуряана. Намарай паар хахалагдажа байна. Эндэ тракторист Владимир Немчинов түрүү ябана. Халаанайнгаа нормые тэрэ ходоодо 130—137 процент дүүргэдэг.

Л. ГОМБОЕВ,
КПСС-эй Мухар-Шэбэрэй райкомой инструктор.

…гша жэлэй ургаса ху… үедэ Улаан-Үдын … «Маяк» колхоздо …мол-залуушуулай аг…уд олоор эмхидхэг…й. Халаанайнгаа даа… 120—130 процентээр …гэдэг. Иван Лаптевай …гат тэдэнэрэй дунда …арна. Улаан-Үдын хү… ажахын техникумэй гур…хи курсын студент Лео… Степанов Лаптевтай …а ажаллана.

…УРАГ ДЭЭРЭ: И. Лап… Л. Степанов хоёр.

Н. ЕФИМОВЭЙ фото.

КАЗАЗАЕВТАН ШАЛГАРНА

Захагүй үргэн таряалан дундуур «СК-3» комбайн ябажа харагдана. Эртэ үглөөнэй олохон гектарай таряан хуряагдаа. Федор Федорович Казазаев бэшэ нүхэдhөө түрүүлэн комбайндаа hуужа гараад, эсэхэ сусахаяашье мэдэнгүй ажаллажа байна.

— Манай бэрхэ комбайнернуудай нэгэн энэл даа,—гээд, хүрин улаан шэрэтэй комбайн тээшэ сугтаа ябалсаhан нүхэрнай заана.— Сохигдоhон hолоомыень сэлижэ хараябди.

Жэрыжэ байhан олон бухалнуудай захада ошоод, сохигдоhон таряанай залаа, мэхиинэ гар дээрээ адхахада, нэгэшье ороohон тороногүй. Федор Федорович ехэ сэбэрээр таряагаа хуряажа абахые оролдодог байгаа. Арадай хинатшад поли дээгүүр ябахадаа, hайн комбайнернуудай ажалладаг газарта хэдыхэншье таhархай хоолос оладоггүй. Энэнь hайн. Мухар-Шэбэрэй «Заганский» колхозой республика дотороо үү хэhэн мүрысөөн hайнаар … дэжэ, механизаторнууд гансашье шанарай түлөө бэшэ, харин таряатаа түргэн зуураар хуряахые оролдоно. hүүлдэ хэдэн үдэр бороо хуратай байгаа. Ургуулhан таряагаа болзоортонь хуряажа абахын тулада механизаторнууд горитой оролдоhон байха юм. Федор Казазаев яаруу хүн, бэшэ нүхэдөөшье яаруулжа байдаг. Теэд «яарабал даараха» гэдэгтэл адли бэшэ, зүгөөр нүхэр Казазаев бороо ороhоной удаа наратайшье үдэрнүүдэй гараагүй hаа, hолоомонойнь hалхинда hэбэрижэ хатахыень хаража байгаад, комбайнаа полидо гаргадаг.

Техникээ наринаар харууhалжа байдаг хүнэй ажалшье урагшатай. Комбайнь эбдэржэ hаалтада ородоггүй. hүүлшын үедэ хэтдэhэн тэрэнэй ажалые харахада, 103 га комбайнаар хуряатаад, хамта 1625 центнер ороoho сохиhон байба. Гектар бүрихөө 14—15 центнер таряан хуряагдана. Федорой дүү Евсей Казазаев баhал ахаhаа холо гээгдэнэгүй. Хуряалгын эхинhээ хойшо хоёр зуу гаран гектарай таряа сохиhон байгаа. Иимэл хүнүүд мүрысөөндэ шалгарна. Эдэнэр ажалдаа жэшээ харуулжа байдаг.

Улаан-Үдын аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой габшагай комбайнернууд—аха дүүнэр Казазаевтан мэтын улад үдэр бүридэ ажалаараа шалгарна. Мүн эндэхи «Восход» артелиин таряашад амжалтатай. Емельян Покацкий 132 гектарай ороoho таряа хуряагаа, тэндэhээнь 1200 гаран центнер алтан шаргал шэниисэ абтажа, колхозой тоог дээрэ тушаагдаа. Петр Илларионович Яковлевай «СК-3» комбайнаар мянганhaа холо үлүү центнер шэниисэ сохигдон абтаа.

Ц. АЧИТУЕВ,
КПСС-эй Улаан-Үдын райкомой инструктор.

ХҮДЭЛМЭРИШЭНЭЙ КОМИТЕДЭЙ ТҮРҮҮЛЭГШЭ

РАБОЧКОМОЙ ТҮРҮҮЛЭГШЭ. Профсоюзай организациин гэшүүдэй түлөөлhэн hунгагдамал тушаалта нюур. Олоной нимэ ехэ этигэл найдабарида хүртэжэ, нийтын энэ эмхиие толгойлон хүтэлбэрилхэ гээшэ хүндэтэйшье, харюусалгатайшье даабари болоно.

Буряадай гүрэнэй хүдөө ажахын туршалгын станциин, тэрэнэй мэдэлэй Ивалгын туршалга-үйлэдбэрилгын ажахын профсоюзай мянгаад гэшүүд табан жэлэй урда тээ өөрынгөө хүдэлмэришэнэй комитедэй түрүүлэгшээр коммунист Павел Анастасович Котовые hунгаhан юм. Тэрэ гэhээр нүхэр Котов республикын хүдөө ажахын эгээл томо предприятиин профсоюзай организациие таhалгаряагүй хүтэлбэрилнэ. Тоосоото-hунгалтын конференциин болоходо тэрэниие дахин лэ энэ тушаалдань hунгаад лэ байдаг.

Тиигээдшье Павел Анастасович хүдэлмэришэн зоной хэрэг үйлын, ажаhуудалай hайн байхын түлөө үдэр бүри анхаралаа хандуулжа, профсоюзай хүдэлмэриин онол арга, дүй дүршэлые ханалгатайгаар шудалжа, шадамар бэрхэ хүтэлбэрилэгшэ болон ургаа. Нютаг зонойнгоо этигэл найдабариие үнэн сэхээр дүүргэжэ байhанайнь үрэ дүн гэжэ тэмдэглэхэ шухала.

Үнэхөөрөөшье нүхэр Котовой хүтэлбэри доро эндэхи профсоюзай рабочком ёhотойл хамтааран ударидаха орган, эмхидхэлшэ хүсэн боложо шадаа. hайн зүйл тухайнь хэлэхэ болоо hаа, нэн түрүүлэн энэ ажахын hалбари бүхэндэ социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Ажалшад бүгэдэнэй мэргэжэл мэргэжэлээрээ өөhэд хоорондоо мүрысэн ажаллахадань хабатайшье, хэhэн юумэнь бүтээсэтэйшье байдаг. hаалишад, хонишод, мал харууhалагшад, тракторист, комбайнер болон шофернууд, луговодууд, огородшод гэхэшэлэн ажахын гол хүдэлмэришэд эндэ барандаа өөрын уялгатай, өөhэд хоорондоо мүрысэн ажалладаг.

Мүрысөө эмхидхэлгэ хамаг хүдэлмэриин эхиниинь ааб даа. Энэ хүдэлөөнэй аша туhатай байхын тула үдэр бүриин хүтэлбэри хэрэгтэй. Рабочком энэшье хэрэгтэ анхаралаа ханамжа ехэтэйгээр хандуулна. Малшадай мүрысөөнэй дүн hара бүхэндэ согсологдоно. Илагшад урмашуулагдана. Тарилга, хуряалгын үедэ механизаторнуудай ажалай дүн таба, арбан хоногоор гаргагдадаг. Энэ ушарта зорюута тусхай бюллетень тунхагладаг, үйлэдбэриин зүблөөн үнгэрэгдэдэг заншалтай. Мүрысөөнэй ябасын, социалис уялгын дүүргэлтын хойноhоо хиналтын hайнаар табигдаhанай аша үрэ ехэ. Ивалгын туршалга-үйлэдбэрилгын ажахын малшадай, механизатор-таряашадай, луговодуудай ажалай амжалта жэлhээ жэлдэ арьбажажа байдаг.

Профсоюзай рабочком гансал үйлэдбэриин хэрэгээр ажал ябуулгаяа дүүргэнэгүй. Ажалай журам бэхижүүлгэдэ, хүдэлмэришэдэй ажаhуудал hайжаруулгада, болбосон байдал тогтоолгодо али зэргын анхарал хандуулна гээшэб! hүүлэй үедэ хүдэлмэришэдэй ажал дээрээ осолтохо ябадал эрид үсөөрөө. Эндэхи уралан нарижуулагшад, ухаалан зохёогшод өөhэдөө ехэ уялга абажа, республикын колхоз, совхозуудай уралан нарижуулагшадай дунда мүрысөө эмхидхэнхэй. Хэлэhэндээ хүрэжэшье байдаг. Тэдэнэйл оюун ухаагаар, уран гараар бүтээhэн али олон оньhон түхеэрэлгэнүүд ажахын гол hалбаринууд дээрэ ашаглагдажа байдаг.

Профсоюз доторой хүдэлмэри нилээд hайн байдалтай. Отделени бүхэндэ, томо томо участогууд дээрэ байгуулагдаhан месткомууд бултадаа шахуу яhала эмхитэйгээр хүдэлнэ. Саг үргэлжын үйлэдбэриин зүблөөн, профсоюзай гэшүүдэй суглаан, нютаг зоной суглаан болон нийтын эмхинүүд үйлэдбэридэ hайн нүлөө үзүүлдэг, тэдэниие хүмүүжүүлхы шэнжэтэй хүсэн болгохо талаар рабочком эмхидхэлэй горитой хүдэлмэри ябуулна. Станциин ба ажахын захиргаануудтай баталhан коллективнэ договорые алишье талаhaa кэншэдгүй дүүргэхын хойноhоо оролдолго ходо табижа байдагынь рабочкомой үдэр бүриин ажал ябуулгаhaa элеэр харагдана.

Тобшолон хэлэхэдэ, Ивалгын туршалга-үйлэдбэрилгын ажахын профсоюзай рабочкомой ажал ябуулгаhaa жэшээ абамаар hайн зүйлнүүд нилээд олон. Республика доторoo hайнаар хүдэлдэг рабочкомой нэгэниинь гэжэ тоологдохол ёhooрoo тоологдоно. Энээндэ комитедэй түрүүлэгшэ Павел Анастасовичай оруулhан, оруулжа байгаа хубитань ехэ. Түрүүлэгшын хүтэлбэриhөө, эдэбхи үүсхэлhээ, үйлэдбэриин ба олониитын хэрэг hайнаар мэдэлгэhээ олон юумэн дулдыдаха байна ха юм. Павел Анастасович профсоюзай хүдэлмэри hайнаар мэдэхэ, ажахын, нийтын ажабайдалда үүсхэл ехэтэйгээр хам оролсодогоороо, өөртөө, мүн суг хүдэлдэг нүхэдтөө эрилтэ шангатайгаар хүдэлдэгөөрөө, журамтайгаараа хүндэтэй болоhон түрүүлэгшэ.

Республика доторнай мүнөө үедэ 53 совхоз тоологдоно. Тэндэхи профсоюзай организацинуудые хүдэлмэришэнэй комитет хүтэлбэрилнэ. Рабочкомой 42 түрүүлэгшэнэр түлөөhэтэ, штатна тушаалтай ажал ябуулагшад. Тэдэнэй дунда нүхэр Котов шэнги дааhан харюусалгатай тушаалаа хүндэтэйгөөр харюулдаг түрүүлэгшэнэр олон, бүри олон боложошье байна. Тэрэньшье зүб. Жэл ерэхэ тумаа тэдэнэр олониитэтэй сэхэ холбоотой ажал ябуулгын дүй дүршэл шудална, бэеэ hургана, бусадай шадабариие халан абаха юм.

Хяагтын аймагай Хүдэриин совхозой профсоюзай рабочкомой түрүүлэгшэ Гэрэл Николаевич Раднаев, мүн тэрэ аймагай Пограничнa совхозой рабочкомой түрүүлэгшэ Нина Осиповна Кудинова нүхэр Котов мэтэ баhал шадамар бэрхэ профсоюзай хүтэлбэрилэгшэнэр юм. Эдэ совхозуудай профсоюзууд ажахы эрхилхэ, hургуули, нийтэ олониие хүмүүжүүлхэ hургуули, коммунизмын hургуули болохо зорилгоёо hанаhанда хүрэмөөр бэелүүлнэ. Профсоюзай хүдэлмэриие hайжаруулжа байhан, оролдосо ехэтэй, бэеэ харуулжа ябаhан hаянай дэбжүүлэгдэhэн залуу түрүүлэгшэнэршье яhала урган гаража байна.

Профсоюзай хүтэлбэрилхы кадрнуудые, илангаяа совхозуудай рабочкомой түрүүлэгшэнэрэй составые бэхижүүлхэ хэрэгтэ партиин райкомууд, парткомууд анхарал оролдолгоёо онсо хандуулха ёhотой. Энэ талаар КПСС-эй Кабанскын, Бэшүүрэй, Баргажанай райкомууд рабочкомой түрүүлэгшэнэрэй хүдэлмэреэр hонирхожо, туhаламжа, hургаал заабари ходо үгэжэ байдагынь магтамаар. Энэ тушаалда дэбжүүлэгдэhэн олонхи нүхэд партиин райкомой, профсоюзай гэшүүдэй үзүүлhэн найдабариие шадамараар бэелүүлжэ байдаг.

Гэбэшье партийна зарим райкомууд, совхозой парткомууд рабочкомой түрүүлэгшэнэр тушаа hаналаа багаар табидаг байна. Жэшээнь, Сэлэнгын совхозой профсоюзай гэшүүд энэ оной февральда болоhон хамтынгаа суглаан дээрэ нүхэр Воропаевые рабочкомой түрүүлэгшээр hунгаhан юм. Теэд шэнэ түрүүлэгшын хүдэлмэритэеэ танилсажа ядажа байтарнь, ондоо ажалда ябуулжархёо. Иимэ hэлгэлтэ Зэдын аймагай «Октябрьский» совхоздо, Хяагтын аймагай Ехэ-Нугын совхоздо ушарба.

Харин тиихэдэ hали болёор, зүрхэ сэдьхэлгүйгөөр, профсоюзай хүдэлмэридэ hужаргүйгөөр хүдэлдэг рабочкомой түрүүлэгшэнэр эндэ тэндэ баhа бии гээшэ. Эдэ нүхэд, хэнэйшье мэдэhээр, партиин райкомой гү, али совхозой парткомой hанамжаар дэбжүүлэгдэhэн хүнүүд. Яруунын аймагай Нарhатын совхозой рабочкомой түрүүлэгшэ нүхэр Доржиев, Сэлэнгын аймагай Химнын совхозой—нүхэр Жамбалов гэхэшэлэн hунгамал албаяа ямаршье хүсэлэнгүйгөөр бэелүүлнэ гээшэ. Энэ ушар хадаа алишье талаhaa дутагдалтай хүдэлмэриин, профсоюзай кадрнуудта, илангаяа совхозуудай рабочкомой түрүүлэгшэнэрэй составые бэелүүлхэ хэрэгтэ анхаралаа hулаар хандуулhанай бодото баримта гэжэ тэмдэглэмээр.

Совхозой профсоюзай организациие ударидагша — рабочкомой түрүүлэгшэ хадаа харюусалгатай, хүндэтэйшье тушаал. Энэ тушаал болбол олониитын нюуса hунгалгаар баталагдаhан тоосоото нюур. Энэл hунгагдамалай мэргэжэл шадабариhaa, хүсэлэл оролдолгоhоо профсоюзай хүдэлмэриин ябаса, үйлэдбэриин хэрэг үйлын бүтэсэ дулдыдаха байhаниинь мэдээжэ. Ушар тиимэhээ саашадаа профсоюзай рабочкомой түрүүлэгшэнэрые зүбөөр шэлэн олохо, hургаха, зүбөөр хүмүүжүүлхэ гээшэ партийна хэрэг гэжэ тоолохо шухала.

РЕСПУБЛИКЫН КОЛХОЗ, СОВХОЗУУДТА УРГАСА …ЛГЫН, НАМАРАЙ ПААР ХАХАЛАЛГЫН ЯБАСА ТУХАЙ

1968 оной сентябрин 1-нэй мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Таряа хадалга	Тэрэнэй сохигдоhониинь	Кукуруза хуряалга	Намарай паар хахалалга
…гажанай	59	68	72	3
…үүрэй	40	94	—	9
…дын	43	39	—	9
…үнын	32	19	—	1
…тын	—	—	—	—
…арайн	30	83	—	12
…аминай	20	0,5	—	61
…нскын	30	28	110	30
…байкалиин	44	30	—	39
…нгын	44	49	—	1
…гтын	26	56	—	5
…р-Шэбэрэй	51	37	—	9
…гын	38	55	—	1
…нэй	11	9	—	10
…ан-Үдын	38	74	60	19
…ын	35	42	—	5
…то-Байгалай	100	100	—	—

ЖЭЛЭЙ ТҮСЭБ—ОКТЯБРИИН 13-да

ЗАКАМЕНСК. (Телефоноор абтаба). Захааминай аймагай XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой (түрүүлэгшэнь нүхэр Михеев Н. Б., парткомойнь секретарь нүхэр Ринчинов Н. Б.) hаалиин фермэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд ажалай шэнэ амжалта туйлаба. Тэдэнэр байгша оной түрүүшын гурбан кварталда 7215 центнер hү гүрэндэ худалдаха түсэбтэй hэн. Энэ түсэбөө сентябриин 1-дэ 247 центнерээр үлүүлэн дүүргэhэн тухайгаа hаяхан мэдээсээ.

Колхозой hаалишадай дунда эрхирэгэйхид болон харганаагайхидай үүсхэлээр социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрhэн байгаа. Энэ мүрысөөндэ КПСС-эй гэшүүн Василий Семенович Шангинай хүтэлбэрилдэг Усановкын фермын hаалишад, мал адуулагшад эрхимлээ. Фермын коллектив үнгэрhэн 8 hара соо үнеэн бүрихөө дунда зэргээр 1200 килограмм hү hааhан байна.

Мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ партиин гэшүүн Сурма Дашиева, ВЛКСМ-эй гэшүүд Прасковья Норбоева, Дора Бадмаева гэгшэд ябана. Тэдэнэр үнгэрhэн үе соо үнеэн бүрихөөнь 1241—1421 килограмм hү абажа шадаа. Залуу hаалишан хүбүүн Николай Юмчинов энэ үе соо үнеэн бүрихөө 1155 килограмм hү hааhан байна.

Колхозой hаалишад, мал адуулагшад өөhэдынгөө арга боломжонуудые тооложо үзөөд, кварталай дүүрэтэр 950 центнер hү түсэбhөө гадуур гүрэндэ тушааха зорилготой. Мүн тиихэдэ эндэхи hаалишад 1968 ондо hү үйлэдбэрилхэ, гүрэндэ худалдаха түсэбөө хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй Бүхэсоюзна hайндэр—октябриин 13 болотор дүүргэхэ гэhэн зорилго урдаа табяад, эршэмтэй hайнаар ажаллажа байнхай.

Аймагай «Родина» колхозой hаалишад мүн лэ сентябриин 1-дэ гурбан квартал соо hү худалдаха түсэбөө дүүргэhэн тухайгаа мэдээсээ.

Шанга дохёо

МАЛШАДАЙ …ОМДОЛ

Холо хээрын отара, гүүртэнүүдтэ байдаг малшадай эрилтэ гүйлтые хангалга—худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй нангин уялга мүн. Энэ талаар Ахын райпогой правлени юу хэнэб гэжэ хараад үзэе. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Шарза нютаг жэл хахад шахуу магазингүй байгаа. Энээнhээнь боложо малшад ямаршье эд бараа, эдеэ хоолой зүйлнүүдые абаха аргагүй болоhон юм. Үнгэрэгшэ зун лэ тэрэ магазин нээгдэжэ, малшад бага сага юумэ абаха аргатай болоо hэн. Нэгэ hара хүдэлhэн хойнонь наймаалагша Санданова эд бараа үгэхөөр найдуулhан аад, мүнөө болотор райпогойхид юушье хээгүй байhаар. Магазинда асарhан юумэ түргэн гутана. Юундэ тиигэнэб гэхэдэ, амбаарнуудынь, магазиниинь нэбтэ дуhаалдаг. «Үнихэнэй эд бараа абангүй байнабди. Малшадые хангаха тухайда хэншье hаналаа табинагүй»—гэжэ малшан бүхэнэй гомдохонь буруу бэшэ.

«Коммунизм», «50 лет Октября» колхозуудай малшад Забита гэжэ газарта байдаг. Тиишэ бүхэли зунай турша соо нүүдэл наймаан ошоогүй. Райпогой худалдаа наймаанай таhаг (даагшань нүхэр Очирова) малшадай эрилтэ hайтар шалгаха, хэрэгтэй эд бараагаар хүдөө зониие хангаха хэмжээ мүнөөдөө абанагүй. Райпогой правлени (түрүүлэгшэнь Ю. Д. Васильев, парторганизациинь секретарь Н. М. Наханцаков) малшадые эд бараагаар, эдеэ хоолой зүйлнүүдээр хангалгада зохихо анхарал табинагүй. Наймаалагшадта шанга эрилтэ баhал табигданагүй.

Мүнөө зун Балагтын, Хужарай ба бусад магазинуудай наймаалагшад үбhэндэ гараабди гэhэн шалтаг барьяад, магазинуудаа хааhан байха юм. Папирос, эдеэ хоол болон даbha, сайда ерэhэн үбhэшэд, малшад юушье абангүй бусаха баатай болодог байба.

Үбhэшэдтэ хамhалсаха ёhотой юм бээз. Тиигэбэшье даабарита ажалаа мартаад, hураггүй ябашаха гээшэ яахадаашье буруу ха юм.

Сомонуудай Соведүүд, колхозуудай правлени магазинуудай гэрнүүдые саг соонь заhуулха, хүн зоноо эд бараагаар хангаха оролдолго гарганагүй.

Малшадые зундаа эд бараагаар, эдеэ хоолой зүйлнүүдээр hайса хангаха гэhэн партиин райкомой бюрогой тогтоол бии юм. Теэд энэ тогтоолые дүүргэхэ гэжэ райпогой правлениин оролдоогүйнь гайхалтай.

В. ГАЛСАНОВ.

Л. И. БРЕЖНЕВ Ю. ЦЕДЕНБАЛТАЙ УУЛЗАБА

Москвада ерээд байhан Монголой Арадай-революционно партиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, МНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Ю. Цеденбалтай КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И Брежнев сентябриин 3-да уулзаа.

Нүхэр Л. И. Брежнев нүхэр Ю. Цеденбал хоёрой хоорондо хөөрэлдөөн боложо, КПСС-эй ба МНРП-гэй, Советскэ Союзай ба Монгол Арадай Республикын хоорондохи хани барисаа, харилсаа холбоо саашадань хүгжөөн бэхижүүлхэ асуудалнууд, тэрэшэлэн уласхоорондын политикын, дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй зарим асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ. Зүбшэн хэлсэгдэhэн бүхы асуудалнуудаар тэдэнэр хүсэд нэгэн hаналтай байгаа.

Хөөрэлдөөн аха дүүгэй хани халуун оршон байдалда үнгэрөө.

ХИНАН ШАЛГАХА ЭРХЭЕЭ ХЭРЭГЛЭН...

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

КПСС-эй XXIII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, партийна организацинууд хадаа үйлэдбэриин али олон асуудалнуудые шиидхэлгэдэ улам эдэбхитэйгээр хабаададаг болонхой. Мүн тэрэшэлэн партиин ЦК-гай мартын (1965 оной), сентябриин (1965 оной) Пленумүүдэй тодорхойлhон социалис ажахы эрхилхэ, түсэблэлгэ нарижуулха болон экономическа урмашуулга хэрэглэхэ ёho гуримуудые үйлэдбэридэ аша туhа тайгаар, үргэнөөр нэбтэрүүлжэ байдаг.

КПСС-эй Уставай ёhoop үйлэдбэритэй хабаатай, мүн худалдаа наймаанай предприятинуудай, колхоз болон совхозуудай, тэрэшэлэн проектнэ эмхи зургаануудай, конструкторска бюро ба үйлэдбэритэй холбоотой эрдэм шэнжэлгын институдуудай партийна эхин организацинууд захиргаанай албанай ажал ябуулгые хинан шалгаха эрхэтэй гээшэ. Иимэ болохолоорос партийна эхин организацинууд тэдэнэй бюро болон комитедүүд ямаршье цехэй, таhагай, үйлэдбэриин участогай хүдэлмэрие шалгаха, үйлэдбэриин байдал тушаа мэдээсэхэ эрилтэ табиха, предприятиин ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй тоосоо ба элидхэл шагнаха ёhотой болоно.

Тиихэтээ хамта партийна организацинууд хадаа захиргаанда заабари үгэжэ, үйлэдбэридэхи дутагдалнуудые усадхаха эрилтэ хэжэ шадаха байна. Мүн даалhан хэрэгтээ харюусалгатайгаар хүдэлхэ эрилтэ ажахын хүтэлбэрилэгшэ бүхэнэй үмэнэ табиха эрхэтэй бшуу. Хэрбээ партийна талаар хэмжээ абаха сагай ерээ hаань, дээдэ органуудта сэхэ хандаха ушаршье гаража магад.

Гэхэтэй хамта энэ партийна хиналтын гол удхые зааталhаа шанга эрилтэ табиха, хэн нэгэнние зэмэлхэ, гэмнэхэ гэhэн зүйлнүүдтэй холбожо болохогүй. Энэ хэрэгэй ушар удхань тад ондоо. Хиналта хадаа үйлэдбэриин али бүхы хэрэгыень гүнзэгыгөөр мэдэжэ байха, шэнжэлхэ, тэрэнэй арга боломжонуудые, нөөсэ дарасые элирүүлхэ, бодото хэрэг үйлэнүүд дээрэhээ жэшээ абхуулан, кадрнуудые хүмүүжүүлхэ гэhэн зорилготой юм. Хамаг коммунистнуудые эдэбхитэйгээр хабаадуулха, партийнабэшэ олониитын дүй дүршэлдэ, мэргэжэл шадабарида түшэглэхэ гээшэ хиналтын шухала эрилтэнь байха зэргэтэй. Эдэ ёho гуримуудые баримталан, партийна хиналта хадаа дутуу дунданuудые усадхаха, хэрэг hайжаруулха, ниитэ олониие эмхидхэхэ ба хүмүүжүүлхэ, коллектив бүхэнэй эдэбхи үүсхэлые хүгжөөхэ, политикые бэелүүлхэ, ажал ябуулгада тэдэниие үргэнөөр хабаадуулха хүсэн боложо үгэхэ байна бшуу.

Үйлэдбэритэй хабаатай республикын олонхи партийна эхин организацинуудта хоёрhoo зургаа хүрэтэр элдэб янзын комиссинууд байгуулагданхай. Тэдэнэй тоо бол бол хүдэлмэриин эрхэ байдалhаа, hалбариин хэмжээнhээ дулдыдадаг юм. Жэшээнь, Улаан-Үдын ЛВРЗ-гэй парткомой дэргэдэ гурбан комисси хүдэлжэ байдаг. Экономическа ажал ябуулга, үйлэдбэрилэгдэhэн продукциин шанарай, тиихэдэ ажалай журам бэхижүүлхэ талаар хиналта хангаха комиссинууд болоно. Комисси бүхэн 8—9 хүнhөө бүридэнэ. Тэдэниие үйлэдбэри hайн мэдэдэг, эдэбхитэй коммунистнууд Е. В. Огиенко, Ц. Ж. Аюшеев, О. А. Кучук гэгшэд хүтэлбэрилдэг. Эдэнэй хүдэлмэрие партком ударидадаг. Шэнэ техникэ нэбтэрүүлхэ түсэбэй дүүргэлтые, продукциин шанар ба өөрынь үнэ сэн хямдаруулхые, ажалые эрдэм наукын үндэhөөр эрхилхэ хэрэгые коммунистнууд үдэр бүриингөө хиналта доро абанхай гээшэ. Комиссиин гэшүүд участок, hалбари бүхэндэ сэхэ ошожо, тэндэхи байдалые нарин нягтаар шалгадаг, гүнзэгы шэнжэлгэ хэдэг юм. Илангаяа дутуу дундануудые усадхаха ябадалда анхаралаа онсо хандуулдаг байна. Шалгалтын дүнгүүдые парткомдо, мүн ажахын хүтэлбэрилэгшэдтэ мэдээсэдэг гуримтай.

Ажалай журам бэхижүүлхэ талаар комисси өөрынгөө заседани дээрэ начальнигуудай, профсоюзна цехэй комитедэй түрүүлэгшэнэрэй тоосоое ходо шагнажа, ажал хэрэгтэйнь танилсажа байдаг. Энэ жэлэй эхиндэ комиссиин заседани дээрэ локомотив-хабсаралгын цехэй начальник нүхэр Васильев тоосоhон юм. Эндэ нэн түрүүн коллективэй ажалай журамай, ниитын гурим сахилгын байдал комиссиингэнд hайса шалгажа үзэhэн байгаа. Тус шалгалтын дүнгые зүбшэhэнэйнгөө эсэстэ ажалай журам бэхижүүлхэ хэмжээнүүдые хараалhан шиидхэбэри абаа hэн. Тэрэ тоосооной hүүлээр цехэй хүтэлбэри, мастернуудай харюусалга дээшэлүүлхэ талаар олон хэмжээнүүдые абаа, залуу хүдэлмэришэдые урданай кадрнуудай хүмүүжэл доро табиhан байгаа.

«Электромашина» завод дээрэ урда жэлнүүдтэ муу шанартай продукци бүтээн гаргаха ушарнууд үзэгдэдэг hэн. Шанар hайнтай продукци үйлэдбэрилдэг саратовска арга дүршэл эндэ ёhoop нэбтэрүүлэгдэдэггүй бэлэй. Заводой партийна организаци продукциин шанар хинаха комисси байгуулба. Комиссиин дурадхалаар бүтээhэн продукциин шанар hайжаруулха талаар тодорхой хэмжээ ябуулганууд зохёогдобо. Тэдэниие партийна суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэhэн, эмхидхэхы удхатай олон хэмжээнүүдые эндэ хараалба. Энэ хүдэлмэриин дүн эли бодо үзэгдэбэ. Мүнөө «Электромашина» заводой гурбан цех, нэгэ участок саратовска арга дүршэлөөр хүдэлжэ байна. 1968 оной түрүүшын кварталда заводой бүтээн гаргаhан продукциин 84,6 процентнь гэдэргэнь бусаалтагүйгөөр тушаагдан абтаhан жэшээтэй.

Прибайкалиин аймагай промышленна предприятинуудай, мүн совхозой партийна организацинуудай дэргэдэ 41 комисси эмхидхэгдэнхэй, яhала гэмгүйгөөр хүдэлжэ байдаг. Тэрэнээ составта 299 коммунист оруулагданхай. Эдэнэй хахадhаань диилэнхинь хүдэлмэришэд, гурбанайнь нэгэ хуби инженер болон технигүүд. Байталай леспромхозой партийна организациин продукциин шанар хинаха комиссиин гэшүүдэй үүсхэлээр үйлэдбэриин таhагай хүтэлбэрилэгшэд партком дээрэ модо болбосоруулгын шанар hайжаруулха асуудалаар тоосоhон байгаа юм. Тэрэнэй үндэhөөр хэмжээн хараалагдаба. Иимэ хүдэлмэри мүн хиидэ hалаагүй. Модо болбосоруулгын шанар нилээд hайжаржа байна. Байгша оной нэгэдэхи квартал соо бэлэдхэгдэhэн бүхы модонойнь 90.5 процентнь барилгын гэжэ тушаан абтаа hэн. Харин урда жэлнүүдтэ барилгын модоной хэмжээн 86—88 процент болодог бэлэй.

Зэдын аймагай колхоз, совхозуудай парткомуудай дэргэдэ захиргаанай албанай ажал ябуулга хинаха 11 комисси хүдэлнэ. Жэшээнь, «Мир» колхозой парткомой дэргэдэ тариан ажалда автотехническэ хэмжээ ябуулгануудые хэрэглэхэ, хабарай тарилгын хүдэлмэриин шанар сахиха хиналтын комисси байгуулагдаа hэн. Гадна эндэ мал ажалай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ, продукциин шанар hайжаруулха, хэмжээ ябуулгануудай дүүргэлтын хойноhoo хиналта бэелүүлхэ комисси бии. Колхозой үйлэдбэридэхи хүндэ хүшэр хүдэлмэри оньhожоруулха, хамтын зөөри сахин хамгаалха, продукциин өөрынь үнэ сэн хямдаруулха асуудалнууд партийна хиналта доро абтанхай.

Иимэ жэшээнүүдые олоор тооложо болоно. Захиргаанай ажал ябуулгые хинан шалгаха комиссиин үүргэ нилээд ехэ байна гэжэ эдэ зарим тэдэнь баримтануудhаа ойлгожо абахаар. Нэн түрүүлэн дутагдалнуудые усадхаха, шэнэ шэнэ арга боломжонуудые гүйсэд ашаглаха хэрэгтэ угаа туhатай алба дүүргэнэ бшуу.

Гэбэшье зарим тээгүүр иимэ комиссинуудай удха шанарые мэдэрдэггүй ушарнууд али олон үзэгдэнэ. Зарим аймагуудай партийна эхин организацинуудта комиссинууд оройдоошье эмхидхэгдээгүй байха юм. Хориин аймагта оройдоол хоёр совхозой, Загарайн аймагай ори ганса совхозой партийна организаци захиргаанай ажал ябуулга хинаха комисситай. Харин тиихэдэ Захааминай, Баргажанай, Яруунын аймагуудай диилэнхи олон организаци ямаршье комиссигүй байха юм

Зарим парткомууд комиссинуудые байгуулhан нэрэтэйшье hаа, тэдэнээ хүтэлбэрилдэггүй, ажабайдалаарнь hонирходоггүй, тэдэндээ түшэглэдэггүй байха юм. Тиимэhээ олонхинь ямаршье хүдэлмэри ябуулдаггүй.

Жэшээнь, Кабанскын аймагай Кабанскын, Шэргинскэ совхозуудай парткомууд өөhэдынгөө дэргэдэ үшөө 1967 ондо хэдэ хэдэн комиссинуудые эмхидхэhэн шиидхэбэри абаа бэлэй. Харин тэдэнэрынь мүнөө болотороо саарhан дээрээ үлэнхэй. Оймoрой совхозой парткомойхин бүри hая болотор юушье хээгүй. Иимэ комисси эндэ аргагүй хэрэгтэй байгаа. Юуб гэхэдэ, эндэ хүдэлмэриин ехэ саг хиидэ хаягдана, ажалай эмхидхэл аргагүй hулаар табигданхай, элдэб түхеэрэлгэ, түүхэй эдлэл, материалнууд хайша хэрэгээр ашаглагдана. Үйлэдбэридэ түрүү онол арга муугаар нэбтэрүүлэгдэнэ. Тиимэ байдалhаань уламжалан, тусхай комиссинуудые эмхидхэхэ шухала гэжэ КПСС-эй Кабанскын райкомой бюро тэрэ парткомдо заабари үгэhэн байгаа. Тэрэ заабаридань анхарал үшөөл hулаар хандуулагдана.

Партийна организацинуудай дэргэдэхи комиссинууд имагтал захиргаанай ажал ябуулга хинан шалгахаар байгуулагдадаг. Тиимэhээ тэдэнэй хүдэлмэри парторганизациин үдэр бүриин анхарал доро байха зэргэтэй. Гэбэшье арадай хиналтын бүлэг болон постнууд манда бии ха юм, иимэ комиссинуудые бии болгоhоной хэрэг бии юм гү гэжэ зарим нэгэ партийна хүдэлмэрилэгшэд хэлэдэг. Тэрэ тон буруу бодол, ёho буса хэрэг гээшэ.

Партийна комиссиин ба арадай хиналтын ябуулха хүдэлмэри, тэдэнэй нүлөө бэе бэеhээ тад ондоо удхатай, ондоо шэнжэ шанартай. Тиимэhээ партийна организацинууд тэдэнэй хоорондохи илгаае гүйсэд ойлгон мэдэрхэ уялгатай. Комиссиин зүб шэглэлтэй ажал ябуулга хадаа имагтал зүб ёhoной хүтэлбэриhөө, тодорхойгоор табигдаhан зорилгоhoo дулдыдаха байhаниинь мэдээжэ. Гэбэшье гол зорилгоёо ойлгоогүйhөө боложо зарим комиссинууд хүн... hэб шүүрэнгеэр хүдэлдэг... гүнзэгыгөөр шэнжэлжэ... hэбхи ябадал гаргадаг... нууд бии. Иимэ хүдэл... дэшье хэрэггүй гээшэ.

Игээд, партийна ор... нуудта тоосоото суглаан... жо эхилхэнь. Энэ үедэ за... албанай ажал ябуулга... шалгаха эрхэтэй парти... заци бүхэндэ комиссину... тагүй байгуулбал hайн б... гөөр тэдэниие зүбөөр бү... аргагүй хэрэгтэй болобо... гуулха эрилтэ табигдана... то үедэ эдэ комиссинууд... мэрие алишье талаhаань... үзэхэ, саашанхи зорилг... бөөр тодорхойлжо үгэхэ... хала зүйл болоно. Гадн... сиин хүдэлмэридэ хү... хандадаг байхаар ажахы... бэрилэгшэдые хүмүүжүү... тэй.

Комиссиин хүдэлмэри... нистын хабаадаха гээшэ... хэрэг, политическэ ехэ... гэжэ тоолохо ёhотойбди. Т... партиин горком, райкому... ком болон партбюронууд... сиин хүдэлмэриин дүй д... ходо согсолжо байха, тэд... үргэлжэ туhалжа, парти... зургаануудай тогтоолнууд... нилсуулжа байха зэргэтэй... сиин түрүүлэгшэнэрэй... эмхидхэбэл, бодото туhала... hуралсал боложо үгэхэ h... асуудал парторганизаци... тарьнарай семинар дээрэ... шэ табиха хэрэгтэй болон... тушаа партиин райкомууд... ралаа онсо хандуулдаг... эрилтэ мүнөө үеын эрхэ... табина.

Б-Н. АЮ...
КПСС-эй обкомой пар...
эмхидхэлэй хүдэл...
таhагые даагшын ор...

ЗҮРХЭНЭЙ ЗАХИРАЛТААР

ОЧЕРК

ТЭРЭ ГАЗАРЛИГ бэетэй, жара hая гаража ябаhан хүн. Теэд гэшхэдэлынь дорюун зандаа. Юрэдөө тархяа духылгаад, дала мүрөө хобиилган хабшаад, хүлөө шэрэжэ ябадаг мүнөөнэй зарим залуушуулhаа hурагтүй дээрэ, хүнгөөр алхалдаг.

Үглөө бүри нэгэл хэмдэ хүдэлмэридөө ошожо ябахадань, тосхоной хүнүүд уулзабал, хүгшэ залуугүй хүндэлжэ:

— Сайн байна, Базаржаб Гончикович! — гэжэ мэндэшэлдэг.

— Сайн даа! — гэжэ тэрэнь урдаhаань хүхюугээр харюусадаг. Хажуу тээшээ хазайнгүй, сэхэ ябажа, «БурАССР-эй Яруунын аймагай Эгэтын-Адагай ажалшадай депутадуудай хүдөөгэй сомоной Соведэй гүйсэдком» гэhэн гаршагтай гэртэ ерэжэ орohoop, малгайгаа абажа үлгөөд, столдоо hуужа, ажал хэрэгээ хэжэ эхилдэг...

Би мүнөө дээрээ нэрлэгдээшэ сомоной Соведэй түрүүлэгшэ Базаржаб Гончикович Гончиков тухай хөөрэнэб. Пенсидэ гараха болоhоншье hаа, хамсыгаа шаман ажаллаhан зандаа энэ хүн Эгэтын-Адагта түрүүшын комсомолшуудай нэгэн, түрүүшын секретарь ябаhан байха.

...Хорёод гаран он. Арбан табазургаа хүрэжэ ябаhан Базаржаб хүбүүн суранзанда татуулhан булад шэнгеэр комсомол тээшэ сэдьхэлээрээ нэнгэбэ. Малшан уг гарбалтай. Базаржаб Гончигтоной табан хүбүүдэй хоёрдохинь — Эгэтын талаар мандажа эхилhэн шэнэ засагай, шэнэ хуулиин гүнзэгы удхые зүрхөөрөө татажа, өөрынгөө хүбиин хэрэг гэжэ ойлгогшодой нэгэн гээшэ.

Базаржаб Гончикович Гончиков Эгэтын-Адагай hургуули бии болгохо гэжэ оролдолго гаргалсаhан, коммуна, колхоз эмхидхэхын тула тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадаhан хүн. Яруунын аймагта Совет засагай түлөө тэмсэгшэдэй нэгэн — Бадма Дамдинович Дамдинов «Гурбан голой бэлшэртэ» гэжэ нэрэтэй өөрынгөө ном соо тэрэ үе саг тухай игэжэ дурсана: «...Хүлэй баруун бэедэ хүрэжэ Гончигтоной газаа ошоходомнай, Базаржаб ажалай хубсаhа үмдөөд, хара морёо хүтэлжэ ябаhанаа, манниие обёоржо, бидэн тээшэ ерэбэ.

— Мэндэмөөр!

— Мэндээ!

— Зай, нүхэр, үнөөхи хэрэгээ бүтээхэ сагнай болобол даа,—гэжэ би хэлэбэб.

— Яахаб, туршаал гүбди даа, —гэбэ Базаржаб.—Таанар Зүүн бэедэ Эрдэниин Сэбэг-Доржындо ошоод байгты. Би Үдын голоор ябаад ерэhүү,— гээд, морёо эмээллэжэ унаад гүйлгэшэбэ.

Үдэшэлэн Хүлэй зүүн бэедэ гушан дүрбэн хүн сугларжа, би зүблэлэй гэшүүн байhан тулалаа суглаа нээхэ баатай болоо hэм. Суглаа нээhэн үгэ соогоо аймаг дотор коммуна тогтоолгын хүдэлөөн тушаа тобшохоноор хөөрэжэ үгэхэ зуураа, тэрэнэй удха шанарые тайлбарилжа үгөө hэм. Жэжэ бусархай ажахыгаа нэгэдхэжэ, партиингаа уряагаар урагшаа дабшаха гэhэн дурадхал оруулагдаба...»

Ангиин дайсад бүтүүхэн шүдөө хабиралдан, олоной хэрэгтэ дээгүүр hүйд хэхэ хүсэлтэйгөөр худал хуурмаг үгэнүүдые зоной дунда тараадаг тэрэ үедэ юрын үгытэйшүүл шэнэ юумын удхые буруушье ойлгожо болодог hэн бээзэ. Hаяхан эмхидхэгдэhэн комсомолой ячейкын секретарь Базаржаб Гончиков үсэд нэтэрүүгээр ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулдаг hэн ха.

— Бидэ хадаа хорёод оной комсомолшууд шэнэ хуулиин батажахын түлөө, шэнэ ёho заншалнуудай зоной ухаан бодолдо hууришахын түлөө, зүрхэнэйнгөө захиралтаар хадаа тэмсэдэг hэмди, —гэжэ Базаржаб Гончикович нютагай комсомолшуудай нэгэ суглаан дээрэ хэлээ hэн. Үнэхөөрөө зүрхэнэйнгөө захиралтаар үнэн харгы шэлэhэн хүн хадаа Базаржаб Гончикович мүнөөшье сог залитай зандаа ябадаг гээшэ ааб даа.

Базаржаб Гончиковичой намтар баян даа. Эгэтын-Адагта комсомолой секретарь ябахаhаа эхилээд, наhан соогоо хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ, ниитын ажалай түрүү зэргэдэ ябана. Колхозой түрүүлэгшын орлогшо, дайнай үедэ армида политхүдэлмэрилэгшэ, колхозой парторг, Сомоной болон аймагай Соведуудэй депутат, райкомой гэшүүн, сомоной Соведэй түрүүлэгшэ — иимэл даа тэрэнэй наhан соогоо дүүргэжэ ябаhан ниитын уялгануудай хүсэд бэшэ баримтанууд.

...Сомоной Соведтэ сагаан тархитай хүгшэн ороод үүдэндэ зогсожо, урданай ёhoop нам гэтэр мэндэшэлбэ:

— Мэн-дэ!

— Мэндэ, мэндэ! Дулмын эжы, дээшээ гаража hуугты. Hониноо хөөрэгты.

— Hониншье үгы даа,—гэжэ хүгшэн диван дээрэ агха-ёгхо гэhээр hууха зуураа дуугарна, — Би нөөхи пенсиингээ хэрэгээр ерээ hэм даа.

— Тухайлжал hуунаб, Дулмын эжы. Тэрэтнай хадаа бүтэхэшүү болоо. Арбан табан түхэригөөр пенситнай хадаа дээшэлхэ байна,—гэжэ Базаржаб Гончикович столойнгоо саанаhаа гаража, хүгшэнэй ойро ерээд, баяртайгаар хөөрэбэ.

— Дөө, яагааш hайн юм гээшэб даа. Hайнта даа, Базаржаб Гончикович,— гэжэ хүгшэн баярлаhажа, гарахаа забдана.

— Гэмгүйл даа, Дулмын эжы. Танай хэрэг бүтээхэ — миниин хадаа уялга гүб даа,—гэжэ Базаржаб Гончикович хэлээд, хүгшэниие үүдэн хүрэтэр үдэшэбэ.

Хэды олон хүн энэ гэрhээ баяртай гаража ошодог гээшэб! Ямаршье хүнэй гүйлтада сомоной түрүүлэгшэ арсалта үгэжэ үзөөгүй. Өөрэhөөнь дулдыдаха юумэнэй байбал, бүтээхэ тээшэ шиидхэдэг. Хэрбээ дээгүүр зургаануудта хабаатай hаань, дары саашань ябуулга хэдэг.

— Зүрхэнэйнгөө захиралтаар хадаа зоной хэрэг бүтээжэ ябаhан хүн гээшэб,—гэжэ нүхэр Гончиков мүнөө хэлэхэ аабза. Тингэжэ хэлээшье hаа, тэрэ эндүүрхэгүйл даа. Яахадааб гэбэл, hайн хүнэй зүрхэн коммунистын hэшхэл хоёр нэгэ hудалаар холбоотой байдаг ха юм. Тиимэл даа!

Ц. ДОНДОГОЙ,
манай корр.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДААР

Америкын агаарай сэрэгэйхидэй ДРВ-гэй город болон тосхонуудые бомбодожо байгаашье hаань, тэндэхи ажалшан хүдэлмэрээ юрэдөөшье hаатуулнагүй. Зураг дээрэ: Куангбинь провинциин поли дээрэ барайгарай үргаса сэбэрлэжэ байна.
ВИА—АПН-эй фото.

Кечкментын зургаан зуун жэл

БУДАПЕШТ. Венгриин Кечкмент город эдэ үдэрнүүдтэ зургаан зуун жэлэйнгэ hалидарые тэмдэглэжэ байна. Арадай засагай үедэ городой түхэл шарайнь тон ехээр хубилан hайжараа. Эндэ индустриализаци ехэ үүргэ дүүргэhэн байна. Мүнөө үедэ энэ хотодо хорин зургаан промышленна предприяти бии гэжэ тоологдоно. Тэдэнэй тоодо радиотехническэ машина бүтээлгын, консервын заводууд оролсоно. Кечкмент урган hалбаржа, улам бүри гое боложо байнхай. Гурбан квартал шэнэ гэрнүүд баригдаад, шэнэ байрада орохо хүн зониие хүлеэнэ.

Кечкмент городтой үндэhэн соёлой олохон ажал ябуулагшадай нэрэнь нягта холбоотой. Уран зохёолой классигуудай—Агуухэ поэт Шандор Петефи, мэдээжэ уран зохёолшо Мора Йокаи гэгшэдэй — hуралсалай жэлнүүд эндэ үнгэрhэн. «Банк бан» гэжэ түүхэтэ драмын автор Йожев Катон, мүнөө сагай хүгжэмэй мастер Золтан Кадаи гэгшэд энэ городто түрэhэн юм. Тус город уран зураашадай творчествын байшангаар мүн лэ суурхадаг. Эндэ Венгриин олохон элитэ ехэ уран зураашад зураг бүтээжэ эхилhэн намтартай.

Сабхишанай хүбүүн мүнөө ректор...

БЕРЛИН. hаяхан Гумбольдтын нэрэмжэтэ Берлинэй университедэй шэнэ ректорэй тушаалда хэлэ бэшэгэй эрдэмэй доктор, 42 наhатай профессор Карл-Хайнц Вирцбергер томилогдоо. Хүдэлмэришэн тариашадай засаг сабхишанай хүбүүндэ эрдэм бэлигэй харгы гаргажа үгөө юм. Карл-Хайнц Вирцбергер хариин оронуудай уран зохёолоор hонирходог байгаа. Университедтэ гүрэнэй шалгалта баряадүй байхадаа кандидадай диссертаци хамгаалаа hэн. Түрүүшын лекци шагнаhанhаа хойшо наймахан жэлэй үнгэрөөд байхада эрдэмэй доктор бolohon. 1958 ондо залуу эрдэмтэдэ профессорэй нэрэ зэргэ олгогдоо. 1962 онhoo кафедрые хүтэлбэрилнэ. Мүнөө Вирцбергер «США-дахи граждан эрхэ, сүлөөгэй түлөө хүдэлөөн. Америкын поэзи, прозодо энэ хүдэлөөн хэр харуулагданаб» гэhэн ехэ тема шэнжэлжэ байнхай.

Профессор Вирцбергерэй научна хүдэлмэри үндэрөөр сэгнэгдэнхэй.

Ороной эгээн үнинэй, томо университедэй ректорэй харюусалга ехэ. Энэ дээдэ hургуулида арбан дүрбэ мянган студент, хоёр мянга табан зуун багша, зургаа мянган хүдэлмэришэд болон алба хаагшад ажалладаг. Научно-техническэ хубисхалай эрилтые хангалха факультедүүдэй гол үүргэ болоно гэжэ профессор Вирцбергер тоолодог. Тиимэhээ, дээдэ hургуулиин хүтэлбэрилэгшэ, эрдэмтэн байhан тула, кибернетикэ, социологи гэдэг эрдэм ухаанай шэнэ hалбаринуудай хүгжэлтэдэ, мүн республикын арадай ажахын, түрүү hалбаринуудтай нягта холбоотойгоор эрдэм соёлой бүхы талые нэгэдүүлэн хүгжөөлгэдэ гол анхарал хандуулна.

Эрдэмтэд Вислые хамгаална

ВАРШАВА. Краков хотын Июлиин манифестын нэрэмжэтэ гудамжа... Эндэ республикын уhа хамгаалгые шэнжэлхэ институт байдаг юм.

Арадай засагта Польшын индустриализациин эхинhээ, шэнэ электростанциин, металлургическа заводуудай, химиин предприятинуудай бии боложо эхилхэдэ, промышленна предприятинуудай хаяhан уhа яажа хорогүй болгохоб, уhа мүрэнэй загаhа хайшан гэжэ абархаб? — гэhэн асуудалнууд гараа бэлэй. Энэ асуудал индустриальна Краковай воеводствын урда илангаяа шангаар табигдаа.

Эрдэмтэдэй нэтэрүү оролдосотойгоор хэhэн шэнжэлгэ, туршалгануудай ашаар хэдэн предприятинуудта тодорхой заабари дурадхалнууд үгтэhэн байна. hаяын сагта Вислэ мүрэн дээрэ сэбэрлэлгын шэнэ түхеэрэлгэнүүд тодхогдохо юм.

„Балкан" жэгүүрээ дэлгэбэ

СОФИ. Үнгэрэгшэ жэл Болгариин граждан авиациин аша туhада 560 мянган хүн хүртэhэн байгаа. Энэнь 1950 ондо агаараар зөөгдэhэн пассажирнуудай тооhoo 33 дахин олон болоно. Гүрэнэй «Балкан» гэдэг компаниин самолёдууд хорин жэлэй туршa соо 42 миллион километр зайе гаталхаhаа гадна, 4 миллион үлүүтэй зониие шэрээ.

Болгариин хүн зоной тоое, газар уhые хараада абабал, орон доторхи агаарай замайнгаа тоогоор дэлхэй дээрэ түрүү hууринуудай нэгые эзэлдэг юм. «Балкан» компаниин самолёдууд 30 ороной ниислэл хотодо, тэрэ тоодо Москва, Париж, Лондон, Дамаск, Касабланка, Лима, Нью-Йорк, Токио хотонуудта, ходо ниидэжэ ошодог юм.

Арадай түрүүшын...

УЛААН-БААТАР. hаяхан 10 жэлэйнгээ ойе тэмдэглэhэн Зүүн-Мод хотын драмын коллективтэ МНР-гэй соёлой министрэй захиралтаар арадай театрай нэрэ олгогдоо. Олон тоото харагшадта дурлуулhан, hайшаагдаhан хорёод гаран зүжэг театрай репертуарта ороно.

Арадай хубисхалай урда орон дотор нэгэшье театр байгаагүй юм. Мүнөө үдэшэ бүхэндэ гүрэнэй оперо, баледэй театрай, Нацакдоржин нэрэмжэтэ драмын театрай, циркын сценэ дээрэ хэдэн үнгын элшэ туяа гэрэлтэн ялардаг лэ. Концертнэ залнууд соо арадай дуу, хатарай ансабль, симфоническа оркестр болон бусад коллективүүд наададаг. Уран бэлигтэ залуушуулые театральна hургуулинууд үүдээ сэлин угтадаг болонхой.

Республика дотор уран hайханай бүлгэмүүдэй тоо жэлhээ жэлдэ улам олошорно.

ЛЕКТОРНҮҮД, ЭМХИДХЭГШЭД ХҮДӨӨ ГАРАБА

Хүн зоной дунда ниитэ-политическэ, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри үргэн далайсатайгаар ябуулха хэрэгтэ КПСС-эй райком ехэ анхарал табина. Тиигэжэ Орлик тосхонhoo лекторнүүд, элидхэлшэд бүхы колхозуудта эльгээгдэбэ.

Жэшээлхэдэ, «Улаан-Аха», «50 лет Октября», Ленинэй нэрэмжэтэ ажахынуудта аймагай эмхи зургаануудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд В. С. Бадмаев, А. И. Целовальников, М. Д. Пронтеев, ... Шагдуров, Е. Ж. Пронтеева ... лон бусад гаража, агитато... дай семинарнуудые үнгэ... лекци хөөрөөнүүдые хэбэ.

Агитаторнуудай семинарну... нүүлдэ колхозуудай партийна ор... ганизацинуудые өөhэдынгөө аг... торнуудта участок участогуу... ябуулаа. Мүнөө хаа хаанагүй а... таторнууд хөөрэлдөөнүүдые ... гэргэнэ.

В. ГАЛСАНО...

ҮГЭНЬ БАТА

Улаан-Үдын нефтебазын хүдэлмэришэд ажалаа дүүргэжэ, бултадаа улаан булан соо суглар бад. Баран хүдэлмэришэд баяр баясхалантайгаар зугаалан хүхижэ энеэлдэнэ. Теэд баясаншьегүй яахаб даа. Эдэнэр Эрхүүгэй областиин Жилкинскэ нефтебазын хүдэлмэришэдтэй социалис мүрысөөндэ оролсон, эршэтэйгээр ажаллажа, илан гараба ха юм.

Уланшьегүй хүн зон шэмээгүй болобо. РСФСР-эй «Главнефтьснаб» трестын Эрхүүгэй управлениин профсоюзна комитедэй түрүүлэгшэ А. А. Бевзюк ажалша зоной урда гаража, социалис мүрысөөндэ илажа гараhан түрүү коллективые халуунаар амаршалан үгэ хэлэхэ мүртөө, хүсэ шадалаа элсүүлэн ажаллажа, үшөө hайн амжалтануудые туйлахыень ... табиба.

Ирагуу hайхан хүгжэм ... дамжуулгын Улаан туг Ула... Үдын нефтебазын директор А. ... Кимдэ барюулагдаба.

— Бидэнэр социалис мүр... сөөндэ диилэжэ гараад, дамжу... гын Улаан тугаар шагнагдаа... Ушар тиимэhээ үшөө hайн... ажаллажа, хүдөө ажалшадые ... хала хэрэгтэй шэнгэн түлш... хододоо хангажа байхабди — ... жэ найдуулба. Эбтэй эетэй тр... коллективэй үгэдэ үнэншэм... даа!

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гар... Улаан-Үдын түрүү нефтеба... директор А. М. Кимдэ дамжу... гын Улаан туг барюулагд... байна.

М. СУТУРИНАЙ фототекст

ДЭЭДЫН ШАН БАРЮУЛАГДАБА

1917—1922 онуудта Совет засагые тогтоохын түлөө тэмсэлдэ шалгараhан хүнүүд СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар орден болон медальнуудаар шагнагдаhан байна.

Дээдын хайрада хүртэгшэдтэ орден, медальнуудые барюулга Гусиноозерск городто hаяхан болоо. Граждан дайнда эдэбхитэйгээр хабаадалсаад, улаадахи жэлнүүдтэнь ажахын хүдэлмэринүүдтэ, тэрэ тоодо Галуута-Нуурай шахтада 30 гаран жэлэй туршада горнягаар хүдэлжэ, урдань Ленинэй ордендо хүртэhэн пенсионер Григорий Васильевич Вотчесовто Улаан Одоной орден барюулагдаа. Тэрэшэлэн Улаан Одоной орде... Иван Васильевич Баталов, ... фий Пахомович Ефимов, «... шалхы габьяагай түлөө» меда... республикын солото луговод ... рей Иннокентьевич Баты... Алексей Дмитриевич Баз... Федор Харитонович Шапов, ... димир Максимович Борисов бо... бусад хүртөө.

Буряадай АССР-эй Верх... Соведэй Президиумэй гэшү... КПСС-эй Сэлэнгын райкомой ... гэдэхи секретарь нүхэр В. Б. ... заров орден, медальнуудые ... рюулха зуураа, үндэр шанда ... тэгшэдые халуунаар амаршала...

Г. САБЖАЕВ.

Ажалшадай бэшэгүүд

АЯН ЗАМДА ЯБАХАДА...

Инокентий Налетов жолоошоной хүндэ хүшэр ажалые бага наһанһаа хойшо һайн мэдэдэг. Тэрэ һургуулидаа хэшээлэй дүүрэмсээр кино, елүүртэшье ошонгүйгөөр, сэхэ автомастерской ерэжэ, машинын энэ тэрэ частьнуудай хаана табигдахаб, ямар түмэрөөр хэгдэнхэйб гэжэ байгаад заһабари хэжэ байгшадһаа һураад һаладагтүй байһан.

Эдир ябахадаа һанаһан хүсэлэнөө Иннокентий һургууляа дүүргэһэн хойноо хүсэндэнь хүргэһэн юм. Жолоошон болоҗо хүсэд үрдеэгүй ябатараа, тэрэ намартаа Иннокентий сэрэгшын хубсаһа үмдэхэ болобо.

Алас-Дурна зүг... Түрүүшынхеэ хараһан, үзэһэн нютаг илангаяа жолоошон хүндэ ехэ һонирхолтой байдаг. Юуб гэхэдэ, һуужа ябаһан машинынгаа мөөрэй урагшаа мухариха бүринь аянай шэнэ харгы, шэнэ хото, тосхонууд ербэгэд гэлдээд нюдэндэшни харагдаад абадаг шуу. Сэрэгэй албанда ябаһан Иннокентий машинаяа нюдэнэйнгөө сэсэгы мэтэ харууһалжа гараһан.

Иннокентий Налетов сэрэтэй албанда эрхим һайнаар ябажа, командованиин зүгһөө гарай часы бэлэг абаһан юм.

— Намда гарай часы барюулһан генералаа мүнөө хүрэтэр һанадагби. «Хаанашье ябахадаа сэрэгшэ нэрээ гутаангүй ябаарайгты», гэжэ генерал тиихэдэ хэлэһэн юм,—гээд Иннокентий тэрэ сагаа һанан һанан хөөрэнэ.

...Эртэ үглөөгүүр, наранай һаял гаража байбашье һаа, Иннокентий Налетовой асфальт харгыгаар автобусоороо харайлгажа ябахыень харахат. Жолоошоной баян дүршэлтэй болоһон Иннокентий Налетов Улаан-Үдэ Хяагта хоёрой хоорондо автобус жолоодожо ябадаг.

Автобусоороо дүүрэн аяншадые һуулгаһан жолоошондо харгыгаал һайнаар, хёрхоор хаража ябаха зорилго табигдана. Аян замдаа хэды эсэбэшье, жолоодожо ябаһан машинынгаа шэнгэн дууе таһалуулангүй, хүрэхэ газартаа хүрэһэн лэ байдаг.

Иннокентий Налетов маршрудай автобусой жолоошон болоһоор хэдэн жэл болобо. Нүхэр Налетов энэ үе соогоо республикын бүхы аймагуудта хүрэһэн байха. Аянда ябахада ямаршье ушар тохёолдодог гэшэ. Үбэлэй үедэ — саһа, шуурган, хабар, зунай үедэ—аадар бороо. Хагсуу сагта — муу харгыһаа гү, али саһа борооһоо болоҗо, аян замдаа машинын зогсохо ушар дайралдадаг. Зүгөөр аянда ябаһан нүхэд шадал зэргээрээ хамһалсажа, һуужа ябаһан машинаяа һайн харгыда гаргалсадаг гэшэ.

Иннокентий Налетов харгыда болоһон һонин ушарнуудаа намда һаяхан хөөрэжэ үгөө һэн. Нэгэтэ Багдаринһаа хэдэн пассажирнууд мүнгэгүйгөөр автобустонь һуулсажа ерэбэ ха. Эдэнэр машинада һуухадаа «город хүрэһөөр лэ харгынгаа мүнгэ оложо, бусажа үгэхэбди гэжэ байгаад тангариглаба ха». Хэншье хадаа ошохо гэһэн газартаа ошохо дуратай ха юм гэһэн бододдо эзэлэгдэһэн Иннокентий эдэнэртэ харгын билет хайшалжа үгэһэн юм. Зүгөөр эдэ хүйхэрнүүдынь жолоошоноо мэхэлшэһэн байба...

Жолоошон Иннокентий ээлжээтэ замдаа Хяагта ошохоор мордобо ха. Пассажирнуудайнь дунда буурал сагаан һахалтай нэгэ үбгэжөөл, нүгөөдүүлынь һурагшанар байба.

«Тэрэ үбгэжөөл, би Васильевич гээшэб»,—гээд намтай танилсаһан юм. Дардам харгыгаар харайлгажа ябахадамни, сонхоороо нэгэ хэды эрьежэ хараад:

— Тойроод хэды гоё, һайхан гээшэб. Дуундал адли. Урдань бидэнэр энэ харгыгаар морёор ябагша бэлэйбди. Хөөрхы, тиихэдэ баһал ябагдадаг байгаа даа,—гэжэ үбгэжөөлнай хэлээд, абяа аниргүй һууһанай удаа. «Та, залуушуул дуулыта, юундэ абяагүй һуунат» гэжэ Васильевич гүйба.

Автобусоор дүүрэн үхибүүд хоорондоо юушьеб хөөрэлдэһэнэй удаа. үбгэжөөлэй гүйлта дүүргэжэ, ёһотой гэгшын концерт нүершэбэ.

Улаан-Үдын хүгжэмэй һургуулиин һурагша Людмила Торговская эхэ тухай дуу ирагуу гоёор дуулажа, бултанай зүрһөө альга ташалгаар угтагдана. Энэнэй удаа дуу дуулалсаан, шог зугаа болоно, хүн бүхэн өөһэд өөһэдынгөө мэдэхэ дуугаа дуулана, шог үгэнүүдээ хөөрэжэ. автобусоор дүүрэн энеэдэ зугаа дэлгэбэ.

Манай үбгэжөөл залуушуулайнгаа сүлөөтэй сагаа иимэ гоё һайханаар үнгэргэжэ ябаһандань баяр баясхалан хүргөөд, Галуута-Нуур хотодо бууһан юм.

Игэжэ холын аян замда арад зониие шэрэжэ ябаһан Иннокентий Налетов пассажирнуудаа хүрэхэ газартань саг соонь абаашахые оролдодог шадамар жолоошон юм.

П. САНДИМИРОВ.

МАНАЙ ПОЧТО

Республикын хото, хүдөөдэшье табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын хойноһоо шармайн оролдожо ябаһан олон. Парти, правительствын табиһан холын хараата ... даабари хэрэг дээрэнь бэелүүлэлсэжэ ябаһан эдэнэрэй шу... бэрхээр ажаллаһан тухай ...үүд— очерк, зураглал, ...тухай һонин гэһэн рубрика доро ...логдоно. Ажахынуудай, предприяти болон эмхи зургаануудай ...лэгшэд, партийна организациин секретарьнуудай, хүдөөгэй олон тоото ажалшадай бэшэгэй һайшаал, магтаалтай материалнууд абтажал байдаг. Республикын аймаг, хото, хүдөөһөө ...эн эдэ материалнууд газетын хуудаһанда үдэр бүри толилогдон, олондо мэдээсэгдэдэг юм.

Үнгэрһэн август һарада манай редакцида 360 бэшэг ерээ. Урда жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада ...онойавгуст һарада дахаад бэшэгээр олон болоно.

Ерэһэн бэшэгүүд соо юун тухай хэлэгдэнэб гэхэдэ, хүдөө нютагуудта, республикын предприятинуудта табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын хойноһоо оролдожо ябагшад тухай, ...үн хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндэ тушаалга, үбһэ, тариа хуряалгада зорюулагдаһан ...раглал, корреспонденцинууд, залуун зүрхэнэй амаршалгын ...үүд, али нэгэн дутуу дундануудые шүүмжэлһэн дохёо тэмдэглэлнүүд гэхэ мэтэшэлэн. Олон ...н бэшэгүүдэй олонхинь газетымнай хуудаһануудта толилогдоно.

Үнгэрһэн һарада газетэдэмнай ...ззгы удхатай, һонирхолтой бэшэгүүдые республикын үнинэй коммунистнууд Р. Бимбаев, ... Мункоев, Д. Эрдынеев, Д. Мунгоев, Д. Колмаков болон бусад ...гэгээ. Эдэнэр ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойдо зорюулан республика ...оо згээн түрүүлэн бии болоһон комсомолой эмхинүүд тухай һонирхолтой һанамжа, тэмдэглэлнүүдээ бэшэнэ. «Сэлгеэ Оронгын сэнгэлигтэ», «Булад яажа хатуужааб», «Аяар холын Зазада», «Түрүүшын ячейкэнүүдэй нэгэн», «Бага Үүрэгэй комсомолой организациин түүхэһээ» гэһэн материалнуудые уншахада һонин. мүнөө үеын комсомолой хүдэлмэрилэгшэдэй аха наһанай, тэрэ сагта хэгдэдэг комсомолой ажал хүдэлмэри шудалхадань, ажалдаа хэрэглэхэдэншье туһатай. Хирэ хирэ болоод газетын хуудаһанда толилогдожо байдаг «Гоё һайхан тухай хөөрэлдөөн» гэһэн рубрика дотор хүн бүхэнэй дура буляама һонирхолтой тэмдэглэлнүүд газетэдэмнай үгтэнэ. Искусство шэнжэлэгшэ И. Соктоевагай «Буряад гар урлал ба уран бүтээлнүүд», архитектор И. Евтюковэй «Хоёрдохи байгаали гэдэг юм бэ», уран зурааша Ц. Сампиловай нэрэмжэтэ музейн хүдэлмэрилэгшэ А. Бельгаевагай «Уран зураг харахада яахадаа урматайб?» гэһэн статьянууд хэблэгдэжэ, уншагшадаймнай анхарал татаһан байжа магад. Хэлэ бэшэгэй эрдэмэй кандидат У-Ж. Дондуков «Буряадай литературна хэлэнэй хүгжэлтэ тухай» гэһэн статья соогоо үндэһэн буряад хэлэнэй, илангаяа литературна хэлэнэй үүргын ехэ болоҗо байһан тухай бэшэнэ. Тус статья олониитэ уншагшадые, нэн түрүүндэ багшанар, түрэлхи хэлэ заагшадые ехэтэ һонирхуулха бэзэ. Мүн «һуралсалай шэнэ жэлэй эхилхын урда тээ» гэһэн гаршаг доро Буряадай АССР-эй гэгээрэлэй министр С. Дмитриевэй «һургуулинуудай үмэнэхи шэнэ зорилгонууд», Яруунын аймагай Үльдэргын дунда һургуулиин директор, Социалис Ажалай Герой Ц. Помтоевой «Дурасхаалта тэрэ үдэрнүүд...», Улаан-Үдын хүдөөгэй аймагай Доодо-Ивалгын найман жэлэй һургуулиин багша Ц. Бальжинимаевагай «Нютаг ороноо шэнжэлгые хэшээлдэ хэрэглэхэ» гэһэн статьянууд соо һурагшадаа яагаад коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэб, һуралсалай шэнэ жэлдэ хэгдэхэ зорилгонууд тухай хэлэгдэнэ. Манай газетын үргэн уншагшад һуралсалые, залуушуулые хүмүүжүүлгые яагаад улам һайжаруулаа һаамнай һайн бэ гэжэ өөрынгөө дүй дүршэлһөө һанамжа, дурадхалнуудаа редакцида эльгээжэ байха бэзэ гэжэ найдагдана.

Республикын партийна эхин организацинуудта партком, партбюро болон секретарьнарай эрхэ түлөөлэлгын болзор түгэсэхэ саг дүтэлбэ. Энэ асуудалые нютагай партийна организаци бүхэндэ зүбөөр, Уставай ёһоор үнгэргэхыень КПСС-эй обкомой партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэриин таһагые даагша А. Бардонов «Тоосоон ба һунгалта—шиидхэхы удхатай хэрэг» гэһэн статья соогоо бэшэнэ.

Хүдөө ажахын шухала хүдэлмэриин, тодорхойлон хэлэбэл, үбһэ, тараа хуряалгын хаана, хэр зэргэ ябажа байһан тухай аймаг, тосхонуудһаа ерэһэн мэдээсэлнүүд газетымнай номер бүридэ тунхаглагдана. Гадна һү, мяха зунай элдин сагта ехээр абаха, гүрэндөө худалдаха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэхэ гэжэ малшадай оролдожо байһан ажал хэрэг тушаа, зарим тэды дутуу дундануд тухай хүдөө бэшэгшэд хэдэ хэдэн бэшэгүүдые эльгээһэн байна. Жэшээлхэдэ, Буряадай АССР-эй хүдөө ажахын министерствын ахалагша зоотехник А. Зубенко «Зуһаг хонид яахадаа һубайрнаб» гэһэн статья соогоо республикын ажахынуудай 100 мянга гаран хонин жэл бүри һубайрна гэжэ тэмдэглэнэ. Энэ юунһээ болоноб гэхэдэ, муу тэжээл дээрэ тулжүүлэгдэһэн түлгэнүүд үрэжүүлгын хаһа болотор хүсэд ототой болоҗо үрдинэгүй. Энээндэ ажахын хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд һаналаа табиха бэзэ. «Тараа хуряалгые богони болзорто—15—20 үдэр соо дүүргэе» гэһэн Мухар-Шэбэрэй «Заганский» колхозой тараашадай хандалга газетэдэмнай тунхаглагдажа, республикын тараашадай дунда социалис мүрысөөнэй долги бүри эршэтэйгээр эбхэрүүлһэн байна.

Тобшо дохёонууд

1. ХААНА ХАДАГАЛХАБ?

Хартаабха хуряагдаха болохонь. Теэд поли цээрэһээ малтагдаһан ургаса дары сэбэрлэгдэжэ, ерэхэ жэлэй үрэһэндэ хадагалагдаха ха юм. Энээндэ ямараар бэлдэгдэнэб? Иимэ асуудалаар һонирхоходо, Мухар-Шэбэрэй аймагай «Забайкалец» колхоздо юушье хэгдээгүй байгаа.

Үнгэрэгшэ хабар хранилищи сооһоонь үрэһэнэй хартаабха гаргагдажа таригдаад, сэбэрлэгдэншьегүй орхигдошоһониинь гайхалтай. Мүнөө тэндэнь бороогой уһан нэбтэржэ, шииг нойто ехэтэй болоо. Хранилищи соохи пеэшэнгынь түсөөдэжэ, үнгэрэгшэ үбэл олохон центнер хартаабха хүлдэһэн байгаа. Тиигэд мүнөө жэлдэ пеэшэн баригдаха гэжэ хирпиисэ буулгагдаһан аад, мүнөө хүрэтэр һууриншье табигдаагүй. Колхозой правлениин дары хэмжээ абаагүй һаа, хартаабхань хаана хадагалагдахаб?

2. БАЙХА ГАЗАРГҮЙДЭНЭ

Түгнын гол. Эндэ «Заганский» колхозой гурбадахи бригадын полевой стан байдаг. Колхозойнгоо түбһөө хорёод модоной зайда байдаг энэ станда 40 гаран механизаторнууд тараагаа хуряажа байна. Теэд колхозой правлени тараашадта зохихо байра байдал түхеэрхэ хэрэгтэ һаналаа табяагүй байшоо. Эндэхи механизаторнуудай байдаг гэртэ 11 оро дутана. Олон оронуудтань дэбдихэр, хүнжэл гэхэ мэтэ үгы. Тиимэһээ зарим комбайнернууд байха газаргүйдэжэ, хүсэд һайнаар амарангүйгөөр ажаллажа байна.

К. ПАВЛОВ.

УЛААН ТУГТА...

Хубэн сагаан үүлэнэй дундуур хөөбэлзэн ниидэдэг жэгүүртэ онгосонуудые жолоодогшод табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын хойноһоо тэмсэжэ байнхай. Улаан-Үдын аэропортын коллективэй дунда, илангаяа ехэ мүрысөөн болодог. Нэгэниинь зониие зөөдэг, нүгөөдүүлынь республикын хүдөө, ойн ажахын хүдэлмэришэдтэ туһаламжа үзүүлжэ байдаг. Үнгэрһэн август һарын дүнгөөр С. М. Тарасовай коллективэйхид шалгаржа, аэропортын, парткомой дамжуулгын Улаан тугта дахин хүртэбэ. Эдэнэр «АН-24», «ЛИ-2» гэһэн самолёдоор зониие шэрэхэ август һарынгаа түсэбые 119—143 процент хүрэтэр дүүргэһэн байна.

Шэнэ «АН-24» түхэлэй агаарай онгосоор хүн зониие шэрэдэг лётчигууд М. И. Провалинский, В. К. Лушковский, В. И. Брюханов, А. П. Малютин, С. Б. Иванов, Е. В. Меньшиков болон бусадай экипажууд һайн амжалтатай. Эдэнэр ехэнхидээ Эрхүү, Красноярск, Братск, Шэтэ, Благовещенск, Баргажанай Адаг хүрэтэр ниидэдэг юм. Дурсагдагша экипажуудай летчигууд хараалагдаһан түсэбөө 300 часаар үлүү ниидэжэ гараба.

Хоёрдохи—«ЛИ-2» түхэлэй агаарай онгосо жолоододог экипажайхид мүн лэ эрхим амжалта түйлаһан. Эдэнэр республикынгаа хото, хүдөөгэй ажалшадые Улаан-Үдэ хүрэтэр шэрэдэг юм. Кораблиин командирнууд А. П. Стипинев, И. А. Иванов, Ю. Г. Николаев гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг экипажууд август һарынгаа түсэбые 119 процент дүүргэбэ. Агаарай онгосо жолоодогшод Хурамхаан, Романовка, Нарһата, Хори, Баргажанай-Адаг, Багдарин, Петропавловка, Хэрэн, Орлик хүрэтэр ажалшадые шэрэхэһээ гадна, юрын ашаа ехээр зөөдэг болоһон.

— Мүнөө зунай холын аяншалга дүүрэнтэжэ, зарим экипажууднай арадай ажахын ашаа, эдеэ хоолой зүйлнүүдые шэрэлсэжэ эхилбэ. Иигээд лэ мүрысөөндэ илажа абаһан Улаан тугаа алдахагүйн тула бүри һайнаар ажаллаха зорилго бидэнэрэй урда табигдана, — гэжэ летчигууд хэлэнэ.

Зураг дээрэ: (зүүн гарһаа) бүлэгэй командирай орлогшо В. Б. Лавров, кораблиин командир М. И. Провалинский, пассажирнуудые үдэшэгшэ Юлия Шпаковская, штурман В. Чернеев, хоёрдохи летчик В. Трунов, бортын механик Г. Таракановский гэгшэд ээлжээтэ ниидэлгынгээ урда тээ.

П. БУРМАКИНАЙ фото.

ХЭНДЭШЬЕ САГ ГАМТАЙ

Манай Зэдын аймагай ажахы, предприяти бүхэн үргэн хүгжэжэ, улад зоной урма зориг бадаруулжа байдаг. Хото, хүдөөдэ шэнэ барилгануудай бии болоходо, ажалшадай эрилтэ улам дээшэлнэ. Эндэ юун тухай хэлэхээ һанаабиб гэхэдэ, ажахынуудай хоорондо үдэр, час, минута бүхэндэ болоҗо байдаг бэшэгтүй хөөрэлдөөн— телефон тухай асуудал шиидхэхэ хүсэлэнтэйб.

Телефон... Энээгээр сүүдхын алишье сагта, хаанашье хөөрэлдэхэдэ урматай ха юм. Зүгөөр манай аймагай хэлхеэ холбооной хүдэлмэрилэгшэд һанаһанда хүрэнэгүй. Жэшээ болгон нэгэ баримта дурдаһуу: «Заречный» совхозой бухгалтернууд Жапова, Хайдукова, Цыбенова гэгшэд ажахын хэрэгээр Петропавловкатай таба минутын хөөрэлдөө захиһан байгаа. Теэд эдэнэрэй хөөрэлдөөн энэ үдэртөө болобогүй. Һүүлэй һүүлдэ бухгалтер телефонистка хоёрой хоорондо бүдүүлиг янзын хөөрэлдөөн болоһон гэхэ. Зэдэ станциин, «Коммунизм» колхозой, «Заречный» совхозой хүдэлмэрилэгшэд мүнөө хүрэтэр Петропавловкын телефонисткануудтай харилсаа холбоогоо олоодүй байһаар.

Дурсагдагша ажахынуудай энэ тэрэ телефоной номер дурдахадань, Петропавловкын телефонистканууд «нэгэ минута хүлеэгыт» гэжэ гуйдаг зантай. Теэд энэ нэгэ минутые гурба, табаншье минута хүрэтэр хүлеэхэ ушар тохёолдодог.

...Нэгэхэн минутаяа хүлеэжэ ядахадаа телефонойнгоо рычагые дарахатайшни сасуу: «Юундэ аппарат хонгиргонобта», гэһэн телефонисткын сухалтай абяа дуулахаш. Тиихэдэнь телефоной номер дурдахада: «Ээлээтэй» гэһэн харюу хэдэн удаа дуулахаш. Һүүлэй һүүлдэ «Дуудахамни» гэһэн харюу дуулахадаа, досоошни наранай гараһаншуу тэмдэг үзэгдэхэ. Хөөрэлдэхэ гэхэдэ, мүнөөхи телефоной трубка соо шаршаганаад, пиршаганаад юушье дуулахагүйш. Һөөлдэтэрөө трубка руу хашхараад лэ, дүлии болошоһон хойноо трубкаяа табихаш. Иимэ ушар Петропавловка тосхондохи коммутаторай гэмээр үдэр бүри болоҗо байдаг. Энээниие гуримшуулхаар саг үни хада ерэһэн аад, абяа аниргүй һуудагнай гайхалтай болошонхой.

А. ЕЛИСЕЕВ.

...УУ НАҺАТЫН ...ОЛ ЖАРГАЛ

...каз шадар ажаһууһан хүн ...та наһа наһалдаг гэжэ хэл... Зүгөөр эдэнэрнай 150—170 ...рэр наһатай болоҗо, аша гушанараа дүшэнэрөө хаража ябаһан байна. Манай үргэн Буряад ...шье үндэр наһа эдлэжэ ...һан хүгшэд, үбгэжөөлнүүд ... Сэлэнгын аймагай Тохой ...ндо зуун наһа наһалһан гурбан эгэшэ дүүнэр ажаһуудаг. Мүн ... эгэшэнь 106 наһатай Мижит ...гуевна сарюун хүнгэн зайдаг. ...дахи эгэшэнь 105 наһатай ...ма Жапова, одхон эгэшэнь 98 ...тай—Цыбжит Бадмаева гэгшэ болоно.

Гурбан эгэшэ дүүнэр түрэл Ле... нэрэмжэтэ колхозой ажал... эдэбхи үүсхэлтэйгээр хабаа... ...саһан намтартай. Энээнэй ха... ...гаар өөһэд өөһэдынгөө үхибүүдые үргэжэ, айл болгоһон аа... Ажалай наһанһаа үнгэрһэн гурбан эгэшэ дүүнэр аша гушанараа үргэлсэжэ, зол жаргал хүби заяагаа эдлэжэ ябанад.

Дулма Цынгуевна Жапова м... ... 22 аша гушанартай бо... байна. Айл болоһон эдэ ... гушанарынь эдэнэртээ үхи... ...дээ орхёод, колхозойнгоо ...алда яралгүй ябажа байдаг.

Иигэжэ зуун наһаяа гүйсэһэн гурбан эгэшэ дүүнэр аша гушанараа хаража ябаһаниинь тэдэнэй жаргал.

И. ТУГУТОВ.

„БУРЯАД ҮНЭНДЭ“ БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„ЭЛЕКТРОСАМОВАР, ФОТОАППАРАТ ХААНАҺАА АБАЛТАЙБ“

Иимэ гаршагтай статья манай газетын июлиин 27-ной номерто толилогдоһон юм. «Арад зоной хэрэгсэлнүүд жэл бүри улам һайнаар хангагдажа байдаг болобошье, электросамовар, электрочайник, пылесос гэхэ мэтэ эндэ огто наймаалагданагүй гэжэ статья дотор хэлэгдэһэн байгаа. «Хэлэгдэһэн баримтанууд булта зүб» гэжэ Захааминай аймпотребсоюзай правлениин түрүүлэгшын орлогшо Б. Раднаев харюусана.

Мүнөө статья соо дурсагдаһан электросамовар, фотоаппарат, электроутюг, хубсаһа угаадаг машина, пылесос, жэжэхэн приемнигууд болон бусад бараан Санагын сельподо һаяар абаашагдаба. Эдэ бүгэдэ Санага нютагта ошожо, шалгагдаһан, хэмжээн абтаһан, түсэб табигдаһан байха.

САГ СООГОО ХҮРГЭГДЭНЭГҮЙ

Сэлэнгын Тельманэй нэрэмжэтэ колхоздо һаяшаг минии ерэхэдэ, тэндэхи ажалшад газетын һүүлшын номернуудта толилогдоһон материалнуудые мэдэхэгүй байшоо. Жэшээ болгон нэгэ баримта дурдаһуу. Тус колхозой һаалишадай хахад жэлэйнгээ түсэб дүүргэһэн тухай статья «Буряад үнэн» газетын июлиин 27-ной номерто толилогдоһон байгаа. Харин эндэ август һарада ерэн гэһээм, энээн тухай нэгэшье хүн мэдэхэгүй байшоо. Шалтагааниинь бэдэрхэдээ, хэн зэмэтэйб гэжэ тодоруулжа ядааб. Холын бэлшээридэ гараһан малшад, хонишодоо газетын һонинтой саг соонь танилсуулангүй байхада муу гэжэ би һананаб. Энээн тухай колхозой партком зүб шиидхэбэри абажа, ажалшадай дунда ябуулагдаха ойлгууламжынгаа хүдэлмэриие һэргэхэ бэзэ гэжэ найданаб.

Мүн Загарайн аймагай Эрхирэгэй совхозой Арбижалдахи фермын һаалишадта «Буряад үнэн» газетэ саг соогоо хүргэгдэнэгүй. Нэгэшье газетэ тэндэ үгы.

— Манай почтальон газетымнай айлда абаашаад хаядаг. Хэзээ нэгэтэ центр ошоходоо, тэдэнээ суглуулжа асархаш. Үгы хадаа, үгы,—гэжэ тус фермынхид хөөрэлдэнэ.

Колхоз соогоо һү ехээр һаагаад гү, али үбһэ, тараа хуряалга дээрэ шалгарагшадые газетэдэ бэшэхэдэ, энээн тухай мэдэхэгүй байһандань урмаяа хухармаар.

К. ГАБАЕВ.

Даба Базарович Аюшеев Саянай совхоздо медицинскэ фельдшерээр 30 гаран жэлэй туршада ажаллажа ябахадаа, нютаг дээрээ элдэб үбшэ һэргылхэ хүдэлмэри саг соогоо хэжэ байдаг. Г. КЛИМЭЙ фото.

ТАЙГЫН ЗҮРГЭ СООГУУР...

Нарата дулаан зунай үедэ үхибүүд хэды һайнаар сэнгэдэг, амардаг гээшэб! Эдэнэй олонхидынь холын аяншалга, экскурсяар ябажа, нүгөө заримашуулынь пионернүүдэй лагерьта ошожо, хүхюун сэнгэлигээр зунайнгаа амаралтые үнгэргэнэ. Иигэжэ үзэсхэлэн гоё байгаалитайгаа танилсаагүй һаа, зунай амаралтын үеые миил үнгэргэһэндэл тоотой ха юм. Энэ талаар хотын һургуулинуудай һурагшад, пионернүүд холын аяншалга, экскурсида һүүлэй үедэ ехэ дуратайгаар ошодог болоһиинь һайшаалтай. Городой 1-дэхи, 26-дахи һургуулиин һурагшад гү, али Толтойн, Потанинай һургуулиинхид үнгэрһэн зунай аяма халуун үдэрнүүдэй үедэ үзэсхэлэн гоё байгаалитай танилсаһанаа наһан соогоошье мартахагүй байха. Эдэнэр республика дотор эгээл түрүүлэн бии болоһон комсомолой ячейкэнүүдэй байһан газарһаа аяншалгаа эхилһэн юм. Энээнэй удаа ой тайга соогуур ябажа, амигадай ажамидаралтай, байгаалитай танилсаха байна.

Аяншалагшадай республикын слёдто 30 гаран отряд хабаадалсажа, хизаар ороноо шэнжэлжэ эхилһэн 400 гаран һурагшад байлсаа, хоорондоо мүрысөө бэлэй. Эдэнэрэй 28-ниинь эрхимэй эрхимүүдэй тоодо оролсожо, Артегтэ үнгэргэгдэхэ бүхэсоюзна слетто хабаадалсаха эрхэ олоһон байгаа.

Республикын һургуулинуудай 250 һурагшад экскурсяар Москва, Ленинград, Волгоград, Шушенское хүрэтэр ошожо ерэһэн байна. Энээнһээ гадна 300-аад хүбүүд, басагад Улаан-Үдэдэ, Сурхайн нуурай, Байгалай эрьедэ түхеэрэгдэһэн аяншалагшадай баазада амарһан, байгаалиин үзэгдэлнүүдые хаража һонирхоһон, сэнгэһэншье байна бшуу. Бүхыдөө республикымнай һургуулинуудай 50 гаран мянгаад һурагшад аяншалга, экскурсяар ябажа ерээд, һуралсалайгаа шэнэ жэлые эхилбэ.

Он жэлнүүдэй үнгэрхэ бүри аяншалагшадай ябаха маршрудынь һэлгэгдэжэ, холын аянда зоригшод байгаалиин һонин үзэгдэлнүүдтэй танилсана, мэдээгүй юумэеэ һайнаар ойлгожо абана. Түрэл хизаар ороноо шэнжэлэгшэд мүнөө Буряадай комсомолой бии болоһон түүхээр һонирхожо, шухала материалнуудые суглуулжа эхилээ.

Хориин дунда һургуулиин һурагшад амаралтынгаа үедэ Москва экскурсяар ошожо ерэһэн юм. Эдэнэр Буряад оронойнгоо суута хүбүүд, басагадаар уулзажа ерэбэ. Мүнөө үнинэй коммунистнууд И. В. Балдынов, М. М. Сахьянова, Ф. М. Осодоева болон бусад эдир хүбүүдтэ өөһэдынгөө ажабайдалай намтар тухай хөөрэжэ үгэһэн, эдэнэрэй һайнаар һурахые хүсэһэн байгаа. Тус һургуулиин һурагшад математикын багша Д. Е. Болдоновагай хүтэлбэри доро һургуулидаа музей түхеэржэ бэлэглэһэн байна. Түрэл һургууляа энэ жэлдэ дүүргэжэ гараһан һурагшад дүүнэртэ иимэ һайн бэлэг орхижо гараһаниинь һайшаалтай. Иигэжэ хизаар ороноо шэнжэлжэ, һонин юумые шэлэжэ абаад, һургуулиингаа музейн экспонатнуудые шэнэлжэ ябаһан һурагшад бүхэн олон юумые ойлгожо, танижа абаха болоно бшуу. Бага наһанһаа юумые сэгнэжэ һураһан хүбүүд, басагадта хойшодоо өөһэдынгөө ажабайдалые түхеэрхэдэнь туһатай байха бшуу.

Һонюуша, холые холо гэдэггүй зүрхатэй дорюун хүбүүд, басагадаа һуралсалай шэнэ жэлээр амаршалаад, ерэхэ жэлэй зунай аяншалгада бүри олоороо хабаадалсажа, үргэн Буряад ороноо үшөө һайнаар шэнжэлээ гэжэ хүсэхэ дуран хүрэнэ.

Р. СЕРЕБРЯКОВА,
республикын хүүгэдэй аяншалагшадай станциин методист.

ТАРЯАШАДАЙ ЗАХИЛААР

Кабанскын ажаһуудалай комбинадай хүдэлмэришэд түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи жэлдэ ургуулһан таряа урагшатай һайнаар хуряажа абаха хэрэгтэ хубигаа оруулнад. Федор Иванович Пшеничныя жолоододог тусхай түхеэрэлгэтэй машина Колесовын, Таракановкын, Боярнын механизаторнуудта үдэр бүри шахуу ерэдэг болонхой. Нүхэр Пшеничный гансашье жолоошон бэшэ, мүн часы болон радио заһадаг, сабхи, гутал оёдогшье дуршэлтэй юм. Тус жолоошонтой хамта комбинадай оёдолшон Мария Андреевна Дикарева ябалсадаг.

— Дикарева ехэл уран эхэнэр, —гэжэ Кабанскын совхозой механизаторнууд хэлсэдэг болонхой.

Бээлэй, самса гэхэ мэтэ хубсаһа Мария Андреевна полевой стан дээрэ оёдог заншалтай. Костюм, пальто болон бусад хубсаһа механизаторнууд комбинадай цехтэ захидаг.

Зураг дээрэ: оёдолшон М. А. Дикарева механизаторнуудай захяа абажа байна.

Н. ДАМБАЕВ.

Эб найрамдалай, социализмын аша туһада

БЕРЛИН. Чехословак арадта аха дүү оронуудай хаһа саг соонь үзүүлһэн туһаламжа социалис оронуудай нэгэдэлые бэхижүүлхэ хэрэгтэ, эб найрамдал болон аюулгүй байдал хангалгада шиидхэхы туһа нэмэри болоно гээд Германиин Демократическа Республикын ажалшад өөһэдынгөө үгэнүүд соо онсолон тэмдэглэнэ. Тэдэнэр Москвада болоһон совет-чехословак хэлсээнүүдэй дүнгүүдые, энэ асуудалаар өөрынгөө гүрэнэй баримталдаг хараа бодолые үндэрөөр сэгнэнэ. ЧССР-тэ туһаламжа үзүүлһэн хүсэн түгэс социалис хани нэгэдэлэй оршожо байлгын эб найрамдалай хүбэн заяанда түүхэтэ удха шанартай байһые ГДР-эй мэдээжэ эрдэмтэ профессор Манфред фон Арденне өөрынгөө мэдүүлгэ соо тэмдэглэһэн байна.

БЕЙРУТ. Чехословак арадта туһаламжа үзүүлхэ талаар Варшавска договорой гэшүүд—Советскэ Союзай ба бусад социалис гүрэнүүдэй ябуулгануудые бидэнэр хүсэдөөр һайшаанабди. Социализмын үндэһэ һуурине бэхижүүлхэ, социалис гүрэнүүдэй нэгэдэлые хамгаалха талаар абтаһан хэмжээнүүдые бидэнэр бүрин хүсэлөөр дэмжэнэбди» гээд Ливанай «Саут Аль-Файха» газетэ бэшэнэ. Тус газетэ Триполи городто гарадаг юм. Эдэ хэмжээнүүд чехословак арадай аша туһые хамгаалха зорилготой гэжэ бидэнэр этигэнэбди гээд газетэ онсолон тэмдэглэнэ.

ДАМАСК. Чехословакиин социалис республикадахи оршон байдалай заһаржа байһые Сириин олониитэ, политическэ ажал ябуулагшад һаналаа ханангяар угтаба. Чехословак арадые дэмжэхэ зорилгоор аха дүү социалис оронуудай абаһан хэмжээнүүдтэ газетэнүүд, радио ба телевидени үндэр сэгнэлтэ үгэнэ. Империалистнууд Чехословакиие аха дүү социалис хани нэгэдэлһээ таһалха, Европодо эзэрхэг түримхэй ябуулга хэхэ баһа нэгэ газар бии болгохо гэжэ һанаашалһан байгаа. Гэбэшье, Варшавска договорой сэрэгүүдэй гиишэ оролго эдэ харата һанаашалгануудаа бэелүүлгэдэнь һаад ушаруулаа гээд «Аль-Баас» газетэ бэшэнэ.

САНТЬЯГО. Чехословакидахи социалис туйлалтануудые хамгаалха зорилгоор ажалшадай ехэ митинг Чилиин далайн томо порт болохо Вальпараисодо болоо. Суглараһан докернуудай, загаһашадай, нефтьшэдэй, түмэр замшадай, алба хаагшадай үмэнэ депутат-коммунист Луис Гуаставино үгэ хэлээ. Һүүлшын неделиин турша соо иимэ митингнүүд бүхы орон дотор болоһон байна. (ТАСС).

ВЕНЕСУЭЛЫН КОМПАРТИИН ЦК-гай ПЛЕНУМ

КАРАКАС. (ТАСС). Венесуэлын Коммунис партиин ЦК-гай 10-дахи пленум болоо. Нюусаар үнгэрһэн тус пленум Чехословакидахи байдалые, Венесуэлэдэ болохоёо байһан һунгалтануудтай дашарамдуулан партиин дүүргэхэ зорилгонуудые, бусад хэдэн асуудалнуудые зүбшэн хэлсээ.

Чехословакида союзна оронуудай хэжэ байһан ябуулгануудые пленум һайшаагаа.

Бүхы дэлхэй дээрэ өөһэдынгөө зэргын хамтын ябуулгые ба нэгэдэлые бэхижүүлхэ, империализмда эсэргүүсэн тэмсэхэ ниитын программна үндэһэ һуурине уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй табиха хэрэгтэ али бүхы аргаар туһалхаар шууд шиидэнги байһанаа пленум элирхэйлэн мэдүүлээ.

ШЭНЭ ҮЕЫН ХҮНҮҮД

МАЛШАНАЙ БАСАГАН НЯМСҮРЭН

Ороной эгээл томо предприятинуудай нэгэнэйнь—Улаан-Баатарай промкомбинадай хүдэлмэришэдэй үйлэдбэриин суглаан дээрэ байлсаха ушар нэгэтэ намда тудаа. Эрхим хүдэлмэришэдөө президиумдэ һунгаа һэн. Тэдэнэй дунда Нямсүрэнэй нэрэ дурдагдаа. Зал соо гэнтэ альга ташалганай болошоходо, энэ эхэнэр ехэл хүндэтэй хүн ха гэжэ ойлгоо һэм. Нямсүрэн аягүйрхэһэндэл энеэбхилэн, түргэн столдо ошожо һууба. Дала мүрөөрөө бага бүгтэд гэһэн энэ наһажаал эхэнэрые харахада, тиимэшье гайхахаар юумэ үгы шэнги. Монголой ажалай хоёр ордентой зэргэлээд манай совет шагнал—«Эрэлхэг зоригой түлөө» медаль үбсүүн дээрэнь яларна.

Нямсүрэн арадай революциин урдахана түрэһэн юм. Тэрэнэй эсэгэ мал ажалтай хүн һэн. Басаганиинь шуран солбон морёор харайлгажа, хонидые харууһалдаг байгаа. Тэрэ үеэр Монголдо түрүүшын һургуулинууд, больницанууд, клубууд бии боложо эхилээ. Теэд Нямсүрэнэй эсэгэ ехэ харгынуудһаа холуур мал һүрэгтэеэ нүүжэ ябагша бэлэй. Эндэ шэнэ байдалай амисхаал үшөөл хүрөөгүй байһан...

Нэгэтэ хото ошохо хэрэг гараад, Монголой ниислэл ошохоёо басагантаяа холын замда зорёо һэн. Нямсүрэн хотые хаража ехэл гайхаа бэлэй. Ербэгэр үндэр, гоё гэрнүүдые ехэл һайхашаан, удаан хараһан юм. Монголой индустриин эгээл түрүүшын предприяти болохо промкомбинадай баригдажа байһан газар хүдар. Толы мүрэнэй эрье тээшэ заримдаа харайлгажа ерэхэ.

Барилгашад хараһан нюдэтэй, хазаар морёор харайлгадаг басагые удангүй обёороодхибо. Нэгэтэ гэдэнэрэй хэн нэгэниинь: «Юу хараад байгаабши, ерэжэ туһалыш» гэжэ шоглон һагад дуугарба. Нямсүрэн аягүйрхэһэндөө энеэсэгээн, моринһоо буужа, гартаа хүрзэ абаадхёо. Тэрээхэн үедэ басаганай хуби заяан шиидхэгдэһэн байгаа.

Энэ промкомбинат гушаад онуудай эхеэр Советүүдэй ороной туһаламжатайгаар баригдажа захалһан. Совет хүнүүд Нямсүрэниие, тэрэнэй нүхэд басагадые барилгашадай мэргэжэл шадабарида һургаа. Һүүлээрнь промкомбинадай баригдажа дүүрэхэд байхада, тэдэнэртэ бүд нэхэгшэдэй мэргэжэл олгоо. Нямсүрэн шэнэ ажалдаа үнэн сэдьхэлһээ дурлажа, эрхим һайнаар хүдэлхые оролдодог байба.

Япон самурайнуудай 1939 ондо монгол арадай амгалан байдал эбдэжэ, Халхын гол худар доблон орохо үедэ Нямсүрэн унаһан малгайгаа абангүй ажаллаа. Фабрикань сэрэгэй захил дүүргэжэ байгаа бшуу. Тэндэ мүн совет мэргэжэлтэдшье ажалладаг һэн. Монгол хүдэлмэришэд үнэн туһалагшадтаа аха дүүнэртээл адли хүндэтэйгөөр хандадаг бэлэй.

Совет арадай Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай эхилхэдэ, номгон даруу Нямсүрэн эгээн түрүүшынхеэ митинг дээрэ, олон зоной урда үгэ хэлээ һэн. Совет хүнүүдэй монгол аха дүүнэртээ үзүүлһэн тон ехэ туһаламжа тухай һануулха зуураа, «Мүнөө манай ээлжээн ерээ, бүтээһэн продукцимнай фронт эльгээгдэхэ. Манай нүхэдэй газар дээрэ нэгэшье фашистын үгы болоодүйдэ һанаа амар байха ёһогүйбди«,—гэжэ хэлэһэн юм. Комбинадта нормоёо 250 процент дүүргэхын түлөө мүрысөөн Нямсүрэнэй үүсхэлээр эхилээ. Тэрэ нормые Нямсүрэн эгээн түрүүн дүүргээ.

1943 ондо Монголой ажалшад совет сэрэгшэдтэ дулаан хубсаһа, эдеэ хоолой зүйлнүүдые, бэшэшье бэлэгүүдые барюулхаяа СССР-тэ ерээ һэн. Делегацииие МНРП-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь Ю. Цеденбал толгойлоо бэлэй. Промкомбинадай хүдэлмэрилэгшэдые түлөөлһэн делегациин гэшүүдэй дунда Нямсүрэн байлсаа. Тус делегаци фронт дээрэ, совет сэрэгшэдэй дунда хэдэн недели ябаһан юм. Бомбодолгошье, дайсанай авиациин доблголгошье айлшадыемнай айлгаагүй. Тиихэдэл совет шагнал—«Эрэлхэг зоригой түлөө» гэһэн медаль Нямсүрэндэ барюулагдаа һэн.

«Һүүлэй жэлнүүд хурдан хүлэгһөөшье түргөөр үнгэршоо,— гээд Нямсүрэн энеэбхилнэ.— Хүгшэрһэнөөшье ойлгоогүй пенсидэ гарахамни дүтэлөө. Те... дуратай ажалтаяа хахасаха б... хэтэй. Манай комбинат түр... шээр Монголой ори гансах... предприяти байһан. Харин мү... зуу гаран иимэ предприяти... бии болонхой. Манай орон га... дэнги феодальна гүрэн һэн. М... нөө бидэ социализм амжалта... гаар байгуулжа байнабди.

Комбинадта ажаллахаяа бол... шье һаа, һанал сэдьхэлээрээ хо... боотой байхаб. Ажалайм за... Долгор хүбүүмни үргэлжэлүү... Минии бүлэ шэнэ байдалай ш... нэ харгыгаар алхална. Долг... техникум дүүргэжэ, мастер б... лонхой. Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, н... хэртээ хоюулан малшан байһ... аад, хүдэлмэришэдэй шэнэ бүл... эхи табилсааб...»

Г. ДУРЦКОИ.
(АПН).

Улаан-Баатар—Москва.

ХИЛЫН СААНАҺАА

РАДИО ТЕЛЕГРАФ ТЕЛЕФОН

Чехословакидахи байдал

Совет-чехословак хэлсээнүүдэй үедэ абтаһан шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, КПЧ-гэй ЦК, ЧССР-эй правительство орон доторхи байдал заһаруулха зорилгоор хэдэ хэдэн хэмжээнүүдые һүүлэй үдэрнүүдтэ абаа.

Чехословакиин Коммунис партиин ЦК-гай пленум Прагада болоо, гэжэ мэдээсэгдээ һэн. Пленум Москвада болоһон хэлсээнүүдэй дүнгүүдые һайшаагаа, мүнөөнэй эрхэ байдалда партиин дүүргэхэ ойрын зорилгонуудые хаража үзөө. КПЧ-гэй ЦК-гай пленумэй шиидхэбэринүүд мүнөө партийна организацинуудта зүбшэн хэлсэгдэжэ байнхай.

Орон доторхи ажабайдал заһаруулан һайжаруулха хэдэ хэдэн шухалын шухала асуудалнуудые ЧССР-эй правительство сентябриин 2-то ээлжээтэ заседани дээрээ хаража үзэһэн байна. Үдэр бүриин асуудалнуудые шиидхэхын тулада союзна сэрэгүүдэй командованитай холбоо байгуулха тухай засагай нютагай органуудта дурадхагдаһан байна. Иимэ холбоо барисаан улам бүри олон янзын боложо байнхай. Энэ хадаа ниитын гурим сахилгада, нютагай хүн зондо, жэшээлхэдэ, ургаса хуряаха, машина түхеэрэлгэнүүдые заһабарилха гэхэ мэтын бодото асуудалнуудаар союзна сэрэгүүдэй хани ёһоной туһаламжа үзүүлгэдэ хамаадалсана.

Олониитын дунда информаци хэдэг хэрэгсэлнүүдэй ажал ябуулгые гуримшуулха зорилгоор хэблэлэй талаар управлени байгуулха тухай хуулиин проектые ЧССР-эй правительство зүбшэн хэлсээ. Иимэ органиие байгуулха яахадаа шухала болоноб гэхэдэ, Прагада гарадаг хэдэ хэдэн газетэ, журналнууд социализмда харша, Совет оронда харша удхатай материалнуудые мүнөө хүрэтэр толилһон, социалис хани нэгэдэлһээ Чехословакиие таһалхын, капиталис хүгжэлтын замда тэрэнэй шэлжэн орохын түлөө элитээр тэмсэл хэдэг зангаараа байна бшуу. Жэшээлхэдэ, «Свободная телевизионная газета», «Культурни живот», «Младысвет» болон бусад зарим газетэнүүд бэшэхэдээ иимэ программа табиһан байна бшуу.

Иимэрхүү хэблэлнүүд Москвада болоһон совет-чехословак хэлсээнэй дүнгүүдтэ эсэргүү харата номнол хэһээр лэ байһан революцида харша хүсэнүүдые урмашуулан тухирхые али болохоор эрмэлзэнэ. Тэдэнэр союзна социалис оронуудые үзэн ядаха һанал бодол түрүүлхэ һэдэлгэ хэнэ. Москвадахи хэлсээнүүдэй үедэ абтаһан шиидхэбэринүүдые шууд сэхээр бэелүүлхые оролдодог ЧССР-эй хүтэлбэрилхы ажал ябуулагшадые шүүмжэлнэ. Ёһотойл патриотическа хүсэнүүдые, үнэн сэхэ хүнүүдые айлгаха, хардаха гүрдэхэ һэдэлгэнүүд хэгдэжэл байһаар.

Эдэ бүхы харша ябуулганууд капиталис оронуудта урда мэтэ дэмжэгдэнэ. Чехословакида революцида харша урбалта хэхэ зорилготой түсэбүүдэйнгээ буруу һүрэһые империалис монополинуудай хэблэл хоро шараа бусалан байжа мэдэрхэтэеэ хамта, өөрынгөө агентурада шэнэ заабари үгэнэ.

Жэшээлхэдэ, «зэбсэгтэ тэмсэл хэжэ орохыень, чехословак революцида харша этэгээдүүдые Лондоной «Санди таймс» газетэ уряална. Революцида харша бандануудай ябуулгануудые шэнэ эрхэ байдалда эдэбхитэй болгохые ФРГ-гэй империалис этэгээдүүд али болохоор эрмэлзэнэ. Энээн тухай юун гэршэлжэ үгэнэб гэхэдэ, Баруун Германиин федеральна тагнуулай албанһаа мэдээнүүд хэблэлдэ гаргаһан байна бшуу.

Энэ ушарта компанида өөрыгөө энэрхы ёһоной үнэн зүб ушар баримталнабди гэдэг зарим организацинуудай оролсоһониинь гайхалтай байна. Жэшээлхэдэ, Англиин Пен-клуб (уран зохёолшодой клуб) Прагада литераторнууд арестовалагдана гэһэн хэбэртэйгээр мэдүүлгэ толилһон байна. Хүнүүдэй нэрэнүүд дурдагдаһан байгаа. Теэд тэдэнэй нэгэн Прагада гэмгүй һайн һуужа байдаг, нүгөөдүүлынь эхэ оронойнгоо үмэнэ зэмэтэй байһанаа мэдэржэ, нэгэ зариманиинь Мюнхен, нүгөөдүүлынь Венэ гү, али Белград зугадан гаража ошоһон байна бшуу.

ТАСС, сентябриин 3.

Урда Вьетнамдахи дайн байлдаан

ЛОНДОН. (ТАСС). Урда Вьетнамай патриотическа хүсэнүүд өөһэдынгөө дайшалхы ябуулгануудые үргэлжэлүүлһээр. Национальна сүлөөрэлгын фронтын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй отрядууд Сайгон шадарай сэрэгэй түхеэрэлгые сентябриин 2-то миномёдууд болон ракетэнүүдээр буудаад, һүүлээрнь тэндэхи гарнизониие доблолоо гээд Рейтер агентствын корреспондент Сайгонһоо мэдээсэнэ. Контум городто байрлаһан американ сэрэгүүдые Урда Вьетнамай патриодууд сентябриин 2-то мүн лэ буудаа.

Кандидадые үзэн ядалга

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). «Ажалай үдэртэй» дашарамдуулан Нью-Йоркдо болоһон жагсаалые толгойлжо, США-гай президентын тушаалда демократическа партиһаа кандидат вице-президент Хэмфри һунгалтын урда тээхи кампаниие эхилээ.

Профсоюзна удамаршад Хэмфриие амаршалан угтаа, харин тротуарнууд дээрэ зогсожо байһан американецууд тэрэниие үзэн ядажа, эшхэрэлдэн хашхаралдаа. Вьетнамда США-гай хэжэ байһан эзэрхэг түримхэй ябуулгые буруушааһан плакадууд жагсаалай ябаһан газарта няалгатай байгаа.

Якубу Говоной мэдүүлгэ

ЛАГОС. (ТАСС). Угтаа ошоторое хариин гүрэнүүдэй мэдэлдэ орохоор хэдэн жэжэхэн гүрэн боложо, манай ороной хубааран таһаралгада эсэргүүсэн энэ дай хэхэдээ бидэнэр тэмсэнэбди. Энээн тухай ороной радиогоор сентябриин 1-дэ үгэ хэлэхэдээ, Нигериин федеральна правительствые толгойлогшо Якубу Говон мэдүүлээ. Нигериин дотоодын хэрэгүүдтэ хариин гүрэнүүдэй хамааралсаһаар лэ байлга орон доторхи бэрхэшээлнүүдые гуримшуулгада ушардаг бэрхэшээлнүүдэй нэгэн болоно... федеральна правительствые т... логшо заагаа. Тэрэнэй хэлэ... ёһоор хариин гүрэнүүд Зүүн ... риинхидтэ финансова ба сэрэг... һаламжа үзүүлнэ.

Зүүн Нигериин засаг түрэ... гүү түгэсхэлэй доблолго хэхэ ... федеральна сэрэгүүдтэ Нигери... рэгэй дээдэ совет захиралта г...

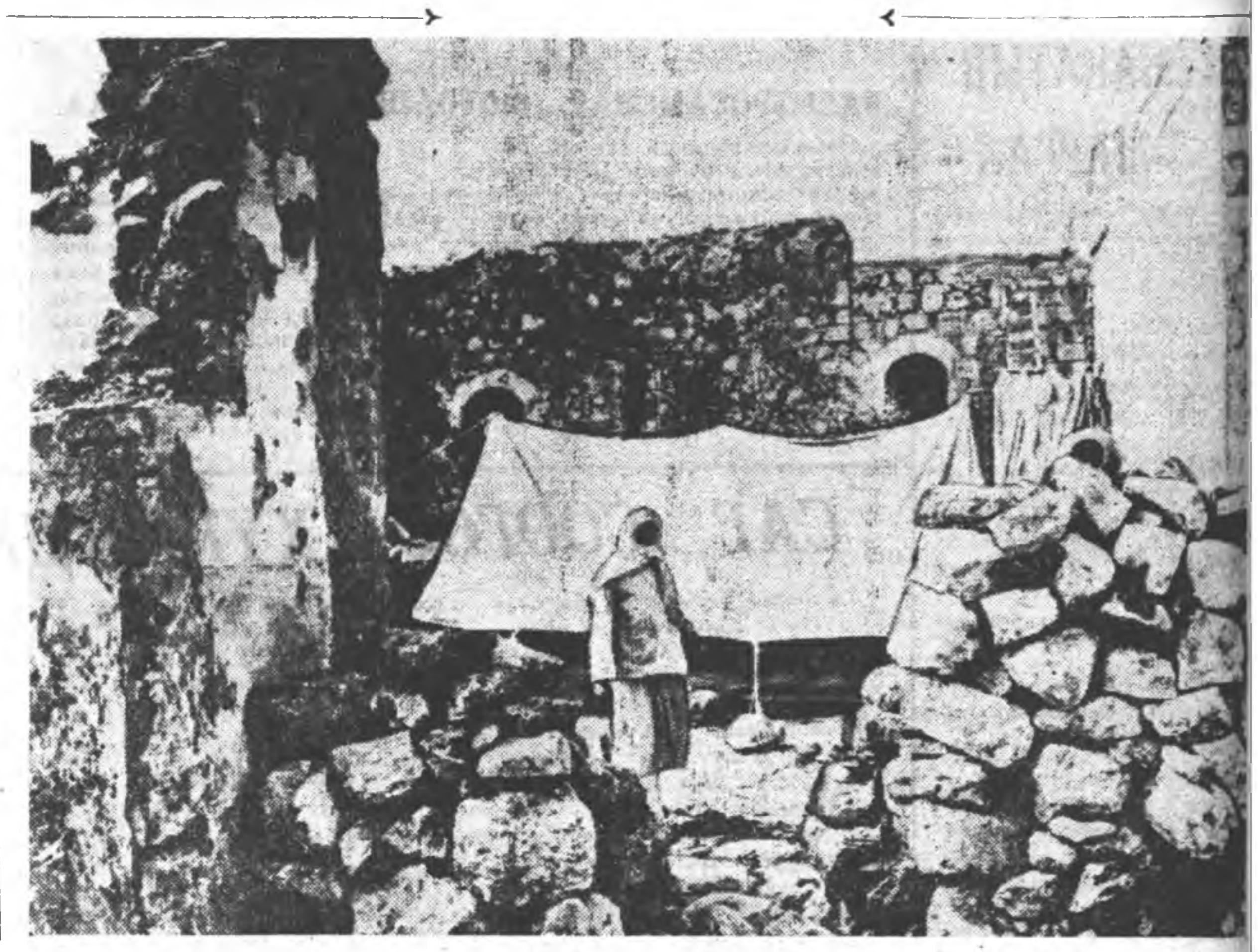
Израилиин ээлжээтэ харата ааша

ДАМАСК. (ТАСС). Хүршэ араб гүрэнүүдтээ эсэргүү зэбсэгтэ харата ааша Израиль гаргажа байһаар. Голанска хаданууд шадар байһан Сириин армиин подразделенинүүдые Израилиин сэрэгүүд сентябриин 2-то пулемёдуудаар буудаа. Буудалдаанай болоходо Сириин 2 солдат алуулаа гээд Сириин сэрэгэй командо... түлөөлэгшэ эндэ мэдээсээ. Энэ ... Сириин ба Израилиин хоорондо... далдаанай зогсоогдоһон хилэ ... һүүлшын гурбан үдэрэй турш... болоһон хоёрдохи зэбсэгтэ туй... мүн.

Иранда газар хүдэлбэ

ТЕГЕРАН. (ТАСС). Хорасан провинцида (Иранай зүүн талын хүбн) сентябриин 1-дэ газар хэдэн удаа ехэ хүсэтэйгөөр дорьбоо. Иранһаа абтаһан тусхайта мэдээнүүдэй ёһоор 8.000 шахуу хүн гэмтэжэ үхөө, 2500 гаран хүн шархатаа, 100.000 хүн гэр байргүй үлөө. Ках гэжэ тосхон бүрин хүсэдөөр һандараа. Гонабад город, тэрэшэлэн бусад городуу... тосхонууд ехэ хохидолдо ороо. ... рай хүдэлһэн райондо абар... хэмжээнүүд абтана, тэрээндэ а... хабаадалсана.

Газарай хүдэлһэн райондо И... премьер-министр Амир Аббас Хо... ниидэн ошоо.

ИОРДАНИ. Израилиин эз... түримхэйшүүлэй һайдаргаһа... нүүд соо Иорданиин ажал... ажаһууха баатай болоно.

ТАСС-ай фотохроника.

Хардалга гүрдэлгэнүүдые буруушаалга

ПНОМПЕНЬ. (ТАСС). Камбоджодо эсэргүүгээр американ хэблэлдэ хэгдэдэг харша кампаниие августын 31-дэ болоһон пресс-конференци дээрэ Камбоджын гүрэн түрые толгойлогшо принц Нородом Сианук эрид шангаар буруушаагаа. Камбоджо «Вьетконгые ходоодоо байрлуулна», тиихэдэ «Хойто Вьетнамай частьнууд Камбоджын баазануудта амарна, шэнээр зэбсэглэгдэнэ» гэһэн хэбэртэй мэдээсэлнүүдые американ хэблэл ходоодоо толилжо байдаг гээд Камбоджын гүрэн түрые толгойлогшо һануулаа гээд Кхмер-Пресс агентство мэдээсэнэ. Американ хэблэлэй мэдээсэлнүүдэй худал хуурмаг байһые элиршэлхэдээ, Сианук иигэжэ мэдүүлээ. Камбоджын гүрэнэй газар руу американ сэрэгүүдэй ородогые дэлхэйн олониитын үмэнэ зүбтүүлхын тулада Камбоджодо эсэргүү хардалга гүрдэлгын кампани США-гай хэблэл хэнэ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Бага гаргашаһаа—ехэ олзо» гэһэн түрүү бэшэг. Республикын колхоз, совхозуудта ургаса хуряалгын ябаса тухай мэдээсэлнүүд. ТАСС-ай шухала мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Шухала хүдэлмэриин урда тээ» гэһэн В. Ступинай статья. «Талын хүбүүн» гэһэн Н. Рыбкогой очерк. «Социализм тухай хөөрэлдөөн» гэһэн гаршаг доро АПН-эй материал.

Гурбадахи хуудаһанда: хилын саанаһаа абтаһан мэдээсэлнүүд. «Социализм тухай хөөрэлдөөн» гэһэн статьягай түгэсхэл. Редакцида ерэһэн бэшэгүүд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: хүгжэмэй хүгжэлтын асуудалаар О. Куницынай статья. Спортын һонин. Соносхолнууд.

САГАЙ УЛАРИЛ

Улаан-Үдын авиаметстанциин мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөөдэр республика доторнай бага зэргэ үүлэтэйшэг байха, бороо орохогүй. Баруун тээһээ һулаханаар һалхилха. Республикын хойто аймагуудта 10—15, урда аймагуудта 15—20, Улаан-Үдэдэ һүниндөө 2—4, үдэрынь 18—20 градус дулаан байха. Набтар газарнуудта хюруу унаха.

СЭНХИР ЭКРАНУУДТА

Үдэшын зургаан часһаа «Махач» гэһэн телевизионно фильм. 18 час 30 минутаһаа «ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойдо» гэһэн дамжуулга буряад хэлэн дээрэ болохо. 19 часһаа «Холо, ойрын һонин». 19 час 20 минутаһаа «Хүдөө нютагуудай ажалшад» гэһэн дамжуулга. 19 час 40 минутаһаа Владивостогой кинематографистнуудтай уулзалга. 20 час 10 минутаһаа «И так, финал» гэһэн киноочерк. 20 час 30 минутаһаа «Партийна ажабайдал» гэһэн телевизионно журнал. 21 час 30 минутаһаа ТАСС-ай лентээр абтаһан мэдээсэл. Сагай уларил. 21 час 40 минутаһаа «Зеленая карета» гэһэн кинофильм.

Редакторай орлогшо
М. Н. НИМАЕ...

Манай адрес, телефонууд:

г. УЛАН-УДЭ. ул. Ленина. 35. Телефоны: редактора—54-54, приёмная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. редактора—62-62, ответ. секретаря—50-52, зам. ответ. секретаря—66-76, отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства—64-36, 63-86, пропаганды и агитации—56-23, промышленности и строительства—61-35, советского строительства и быта—69-58, культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—67-81, информации—34-05, общественная приёмная—56-62, машинное бюро—57-63, фотолаборатория—33-61.

Гор. Улан-Удэ типография Управления по печати при Совете Министров БурАССР.

Н-1876. Зак. № 919.